Regd No. N. 46 M. 3813

102635

మా ప్రచురములు
గోలకొండ కవుల సంచిక గురు
నిజాం రాష్ట్ర పరిపాలనం
ధరణిన్నీ కాలక్రమంపబడినవి,
గోలకొండ పత్రికాలయం

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ గురు వారములందు వెలువడు జాతీయ పత్రిక

హిందువుల పండుగలు
కర్త సు. ప్రతాపరెడ్డి
మేనేజరు గోలకొండపత్రిక

సంపుటము ౧౬ ★ హైద్రాబాదు,దక్కన్. శా. శ. ౧౮౬౩ వృషనం॥ర పుష్య॥శు॥ ౧ (౨౫-౩-౧౯౪౧) గురువారము సంచిక ౬౭

మరి కొన్ని దీవులను జపానువారలాక్రమించుట

జపాను సేనలలో ఒకస్త్రీ యోధురాలు

క్రొత్తగా కొన్ని దీవులను జపాను వారాక్రమించుట

జపానుసేనలు న్యూగీలాండు ప్రాంతమందు గిల్బర్టు దీవులనాక్రమించుకొని వానిలో అబియాంగు అనుదీవిలో డిసెంబరు ౨౭వ తేదిన దిగినతర్వాత అదీవిసమాచారము తమకేమియు తెలియుటలేదని న్యూజీలాండు ప్రభుత్వాధికారులు ౨౩వ తేదిన చెప్పినారు. ఉత్తరగిల్బర్టు దీవులనుండి యూరోపీయులు లేచిపోయిరట గాని వారలలో కొందరు జపానువారలకు ఖైదీలుగ చిక్కియుండవచ్చునని భయముగానున్నది. డిసెంబరు ౧౦వ తేదిన ఆదీవులలో కొకటియగు మాకిన్ దీవిపై జపానీయులు దెబ్బకొట్టినతర్వాత అదీవిని గురించియు న్యూజీలాండు అధికారులకు తెలియుటలేదట. కావున ఈ రెండుదీవులను జపానులచే ఆక్రమించుకొనబడియుండు నేమోయని భయముగానున్నది-డిసెంబరు ౧౦వ తేదినాడే ఆ రెండు దీవులలోని తారావా అను దీవిపైకూడ జపానీయులు దెబ్బకొట్టిరి గాని, తర్వాతవారలు అదీవినుండి లేచిపోయిరట.

ఫిలిప్పైనులలో యుద్ధము

ఫిలిప్పైనుదీవులపై జపానువారల విమానాలదాడులు చాలతీవ్రముగా నుంటున్నవి. డిసెంబరు ౨౫ వతేదిన మనిలానగరముపై జరిగినదాడివల్ల ఆస్తులకు చాలానష్టము అక్కడ కలిగియుండు నోయు, ఆ లేకులుమరణించిరనియు, కట్టడముల లేమును కూలిపోయినవనియు అమెరికా అధికారులు ప్రకటించినారు. లింగాయన్ సముద్ర ప్రాంతమందును, మనిలా ఉత్తర దక్షిణభాగములందును, మనిలా ఉత్తర, ఆగ్నేయభాగములందును జపానుసేలు ఇంకనుఎక్కువచేర్చబడుచున్నవి. లింగాయన్ ప్రాంతములో అమెరికాసేనలు ఆగ్నేయదిక్కునుండి ప్రతిఘటించుచున్నవి, మానిలాకు ఆగ్నేయమున అట్టిమొనానువద్ద పోరాటము జరుగుచున్నది.

మనిలాలోనుండి సేనలనుతీసివేసినామని తాము ప్రకటించినతర్వాతకూడ మనిలాపై జపానీయవిమానాలు ఏలదాడి చేయవలెనని అమెరికనుఅధికారులాక్షేపించుచుండగా డిసెంబరు ౨౭ వతేదిన మనిలాలో లేచిపోవున్న వారలకు జపానునుండి ఒకసందేశమువినిపించినది. అందులో ఫిలిప్పైనుదీవులలోనిన జపానుసేనలను ప్రతిఘటించుట మాని లాంగి జపానుసేనలకు సహకారముచేయుమో జపానువారలు మనిలా సేలు లేదాపరమని ఒప్పుకొనగలరనియుండెను.

మనిలాకు ఆగ్నేయమున అట్టిమొనానుప్రాంత మున యుద్ధముచేయుచుండినసేనలలో ఒకజపాని యస్త్రీ మరుపాకపట్టుకొనియుద్ధముచేయుచుండెననియు, ఆస్త్రీ ఖైదుచేయబడియుండవచ్చునని, లేదా మరణించియుండవచ్చుననియు మని లాదీవిలోనిలనున్నరాష్ట్రమునందలి కాంటాకూజా లో కొకపత్రికయొక్క విలేఖరి అభిప్రాయ ప్రాసినాడని డిసెంబరు ౨౭ వతేదివార్త వచ్చినది.

కొరిదీగిల్ కోటకాలంగినదని ఒకవార్త. దక్షిణమిండనావో దీవివద్ద అమెరికాదిమానాలు జపాను పైనికులుగల నౌకలను దాడి చెయుట కనుక అమెరికావారి జలాంతర్గాములు కొందరు జపానునౌకలను ముంచివేసినవి. అమెరికావారి మూర్ఖదాన ఒకరమునుండి రెండు జపానునౌకలను మునుగగనిరి. అమెరికాధికారులు ప్రకటించినారు.

ఇపుడు అమెరికావారు పసిఫిక్ ప్రాంతమువద్ది తమనౌకాదళముల ప్రధానాధిపతిగా క్రొత్తవారిని నియమించినారు.

డచ్చి ఈస్టిండీసు దీవులలోయుద్ధం

ఈదీవులలోసుమత్రాదీవిపడమటి తీర్మానపు దాక్ దిమానాశ్రయముపై ౨౪వ తేదిమధ్యాహ్నము జపానువిమానాలు బాంబులువేసినటక్కడికి ౧౦ మైళ్ళదూరంలో పారాషూటుల సైనికులను దింపినవి. ఇతర ప్రదేశ జపానువిమానాలు బాంబులువేయుచున్నవి. డచ్చివారల విమానాలును బాంబులువేయుచు జపానువారలకు కొద్ది కొద్ది నష్టాలను కలిగించుచున్నవి.

హాంగుకాంగు ముచ్చట

ఇక హాంగుకాంగులో యుద్ధమేదియులేదు. అదిజపానువారికి వశపడినది. అందులో చాల మంది భారతీయసైనికులదళములు చిక్కియున్నవట-అమెరికాలో హాంగుకాంగువారలపుడే అస్తులు స్తంభింపచేయబడినవి.

ఇపుడు బ్రిటిషువారు తూర్పుఆసియాప్రాంతమున జపానీయులతో జరుగుచున్న యుద్ధమును నడిపించుటకు ప్రధానసేనాధిపతిగా ఇంతవరకుండిన సర్ రాబర్ట్ బ్రూక్ పోఫ్‌హాం గారిని తొలగించి వారి స్థానములో జనరల్ పావెల్ గారిని నియమించినారు. పోఫ్‌హాంగారిపాయములో బ్రిటిషు సేనలు మలయాలో వెనుక అడుగువేయవలసివచ్చినందుకు కొన్ని ఆస్ట్రేలియాపత్రికలను కొన్ని ఆంగ్లేయపత్రికలనుపూర్తిగా విమర్శించినవి.

చైనాలో యుద్ధము

హాంగుకాంగును పట్టుకొనుచున్న జపానువారలను దిక్కుతోచకుండ క్యాంటనుకొరకును చైనా బాటపాడునగు జపానీయులపై చైనావారు మంచిదెబ్బలను తీయుచున్నారు. తీరిక ప్రతిక్రియగా జపానువారలు చైనాలో ఉత్తరపూర్వ రాష్ట్రమునందు ఆక్రమించి తమసేనలను పంపించినారు. అందువల్ల చైనావారు క్యాంటను-కౌలూన ప్రాంతమునుండి కొన్ని సేనలను హాంకాంగు కొటకై పంపించినారు, క్యాంటను ప్రాంతానికి కొన్నిసేనలను పంపించినారు. క్యాంగ్సీ రాష్ట్రమందును యొక్క సరిహద్దులపొడవునను ఇంకొక చైనాసేనలనియుండి చైనాసరిహద్దు పొడవును చైనావారలు ఆక్రమణముదలపెట్టియున్నారు. హాంకాంగులోని చైనాసేనలు హెంటుంగునుదిని చాటుకుపై జపానువారలు చేసిన యత్నాన్ని భగ్నపరచినవి.

మలయాలోయుద్ధము

మలయాలో జపానీయసేనలు విశ్రాంతిగాకొనుటపూర్తిచేసినది. అదికరపురైల్వేమునియమును ఈపోహ ప్రయాణమును ప్రారంభించినవి. వాటిలో గ్రేసీలు డిసెంబరు ౨౫ వతేదిన ఈపోహకు ఉత్తరమున ౧౦ మైళ్ళదూరములోనున్న చోటుపట్టణమునక్రమించినవి, అక్కడి జపానుసేనలతో దాడులకు బ్రిటిషుసేనలు తిరుగగొట్టినవి. డిసెంబరు ౨౫వ తేదీనుండి కూడ జపాను వారల విమానములు సింగపూరుపై వాలుగురోజులు దాడులు జరిగినవి. ఇక్కడి దీవులనుండి బ్రిటిషు విమానాలు ఈపోహలుదాటి సింగపూరుకు ౨౦౦ మైళ్ళదూరమునకున్నది.

పెరకోదినది స్థానమునకుపోటి బాటలకు జపానీయసేనలు ప్రయత్నించుచున్నవి. బ్రిటిషుసేనలు కిరిగాదిబాట్లలో ఆయత్నము సఫలముకాకుండ చూడుచున్నవి.

డిసెంబరు ౨౫వ తేదిన కౌలాలంపూరుపై జపానువిమానాలు బాంబులువేయుటవల్ల అక్క...

...చిన్నరిపైనికులు కొందరు ఉద్యోగులకు నష్టములు గాయములు కలిగినవి. బ్రిటిషువిమానాలు కేడాలోనుండి జపానుకొరకు విమానముల స్థానముపై బాంబులువేసిన క్రిందటికాలేదు. ౧౦ జపానీయవిమానాలను నాశనముచేసినట్లు.

బ్రిటిషువారు మలయాలో ఖాళీచేయుచున్న స్థలాలలో శత్రువులకుపయోగించకుండనాశనమును కల్పించెయుచున్నారట. క్వరలో జపానీయ లకుక గొర్లిల్లాసేనలను ప్రారంభించెదరట.

జపానీయులవిమానాలు మెంటి క్వవంతమైన సింగపూరుపై కొన్నికరపత్రములను వదలినవి. అందులో "మలయాప్రజలు బ్రిటిషువారిని వెడలకొట్టుటకు జపానీయులకు సహాయము చేయుడు" అనియున్నది. కరపత్రములయొక్క దుర్యోధనపైకు ప్రాచీన ఆంగ్లకామైన ఆటవికకోమిటీయులకు పంపించిరి మలేలను అడించుచున్నట్లు చెప్పబడుచున్నది.

థాయిలాండులోచర్యలు

థాయిలాండులో గొప్ప కలకలము చెలరేగిందట. డిసెంబరు ౨౦ వతేదిన బ్రిటిషువిమానాలు తూర్పు థాయిలాండుపైకిపోయి బాంబులువేసి క్రిందనుండిన జపానీయవిమానముల నాశనము, యంత్రశాలలను, పెట్రోలుసామగ్రిని ధ్వంసముచేసినవి.

రంగూనుపై బాంబులు

రంగూనుపై డిసెంబరు ౨౩వ తేదిన జపానువిమానాలు చేసినబాంబులవల్ల ౬౦౦ మంది ప్రజలకు దెబ్బలుతగిలినవట. కర్మాగ రెండుపోలుసుల జరిగినదాడులవల్ల దెబ్బలుతిన్న వారినకు పైనికులకు ఈదాడులవల్ల దెబ్బలుచాల తక్కువ. సామాన్యజనులు ఆదాడి సమయములో బాధలకు నుడుచుటలో కన్పించుటలేదు. ఆసుపత్రులలో పడుపులు బర్మాగవర్నరు గారు మున్నారు. ఇట్లు వచ్చిన దాడిచేసిన జపానీయవిమానాలలో అదిమానాలు పడగొట్టబడినవనియు ఇంకొకవాటిని వారి మైదానములోపలి అధికారులను తెలిపినవి.

ఇపుడు బర్మాగవర్నరు బాధ్యతను బ్రిటిషు చక్రవర్తిగారు ఇండియాప్రధానసేనాధిపతియగు జనరల్ వేవెల్ గారికి అప్పగించినారు.

భారతదేశంలో బెదరు

రంగూనునుండి ఇంకను ఆశేకులు భారతదేశానికి వచ్చుచున్నారు. వీరిలో పలువురు మదరాసు రాష్ట్రములోనివారలు. ఇపుడు మదరాసునగరములోజనులలో జపానుదాడిచేయుదని బెదరు బాగా వ్యాపించియున్నది. కొందరు ధనవంతులు కుటుంబములవారలను అప్పుడే దూరగ్రామాలకు పంపించి వేయుచున్నారు. అందువల్ల మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ఇపుడల్లామదరాసుకు మిద్యభయములేదనియు ఆట్టిభయమువ్యాప్తమౌ బ్రజలకు ధైర్యము గలగ జపానువారలకు ఒకపద్ధతిపై ఆనగరముపై దాడిచేయుడంవలనంతము ఆలోచించియుండలేదనియు, అందువల్లప్రజలు బెదరవద్దనియు ప్రకటన తెలియచేసినారు.

జపానుయుద్ధంలో ఆస్ట్రేలియావైఖరి

జపానుయుద్ధంలో గొప్ప సంకటానికి ఆస్ట్రేలియా పైఖరిని ఆస్ట్రేలియాప్రధానమంత్రి కర్టన్ గారు మెల్బోర్న్ హెరాల్డు పత్రికలో యొక్క పసిఫిక్ ప్రాంతమును యుద్ధమునకు ఆమెరికా ఆస్ట్రేలియా లకు సన్నిహితం ... ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వము పసిఫిక్ ప్రాంతములో ప్రథమాంతపాముగా ...

...చర్చిలుగారు సమాధానమంపినారు. ఈసమాధానము ఆస్ట్రేలియాప్రభుత్వములో డిసెంబరు ౨౦వ తేదీనచర్చించెదమని వార్త వచ్చినది.

చర్చిలుగారి పలుకులు

చర్చిల్ గారు అమెరికాశాసనసభలో రెండవ శాఖయగు సెనేటుసభలోను డిసెంబరు ౨౬వ తేదీన ఉపన్యసించినపుడు జపానుయుద్ధములో చేరవలసిన వ్యాప్తి ఏర్పడినపరిస్థితిని వర్ణించెను. ఇపుడు అమెరికాపై యుద్ధము చేయుచున్నవి జర్మనీ, ఇటలీ, జపాను లను ఒకటిగ దెబ్బతీయుటకు ఆమెరికాయూనైటెడు నెకొ సైనికబలముగల దేశములన్నిటిలోను గొప్పవి. ఇపుడు ఆ యుద్ధము వానివారలకపూర్తి కలిసెను. ...

ఆ యుద్ధము ఎంతకాలము జరుగునో, చర్చిల్ గారు నిశ్చితముగా చెప్పలేదు. ఇంకను కొన్నాళ్ళు పట్టును. ...

ఇపుడు బ్రిటనులో యుద్ధసామగ్రి ఎక్కువగా తయారగుట ప్రారంభమైనది. అమెరికాలోకూడ యుద్ధసామగ్రి తయారగుచున్నది. ...

తర్వాత చర్చిల్ గారు మలయాలో కొంత వెనుకకు విమానాలను పంపవలసిన విషయమున్నట్లు చెప్పెను. ...

జపానువారితోడి యుద్ధమును గురించి చెప్పుతూ ... ఇంకను అమెరికా బ్రిటను సైన్యం ... ఒకకైపూరు వున్నది.

...భవిష్యత్తును గురించి మాట్లాడుచు ఇదివరలో ఫ్రాన్సుయుద్ధములో ప్రవేశం (గామానంతరము) ... అమెరికా బ్రిటనులు కలిసిపనిచేసినను ...

లిబియాలో యుద్ధము

లిబియాలో బ్రిటిషువారు తలపెట్టిన యుద్ధము చర్చలో మొదటిభాగమగు క్రిస్మస్ పండుగకే లేని బెంఘాజీ ఆక్రమణతో పూర్తియైనదని వారలు అన్నారు. ట్రిపోలికి పారిపోవుచున్న జర్మను సేనలు అగెడబియాలోనుండి బెంఘాజీకి దక్షిణముగా ౧౦౦ మైళ్ళ దూరములోనున్న చోట చిక్కుకొన్నవట. ఇటాలీయసేనలు మునుపుకడమంతయు ఖతం చేసినవట. ఇపుడు తెలబియా నుంచి బ్రిటిషు సేనలు దెబ్బలు తీయుచున్నవట. ...

రష్యాలో యుద్ధము

ఈయుద్ధంలో రష్యనులు ఎదురుదాడులు చేయుచున్నట్లు జర్మనులు ఒప్పుకొనుచున్నారు. ... మాస్కో రంగంలో ... జర్మనులను వెనుకకు కొట్టుచున్నారు. ... లెనిన్‌గ్రాడుకు ... కలినిన్ ... కాలినిన్ ... క్రిమియా ...

పాలేరు ప్రాజక్టు రైతుల పాట్లు

వట్టికోట ఆళ్వారుస్వామిగారు

కొన్ని మాసములక్రిందట నిజాంరాష్ట్ర ఆంధ్ర మహాసభపక్షమున కొందరు సభ్యులు తెలిసికొనుటకై బయలుదేరిన సందర్భమున పాలేరు ప్రాజెక్టునకు సంబంధించిన విషయములు తెలిసికొన్నంతవరకు దిగువ వ్రాయుచున్నాను:-

ప్రాజెక్టు చరిత్ర

ఈ ప్రాజెక్టు ౧౦ సంవత్సరముల క్రిందట ఇరవై లక్షల రూపాయల వ్యయముతో నిర్మింపబడినది. ఈ ప్రాజెక్టులో ౨౩ అడుగుల నీరు నిలువ ఉండగలుగును. రెండు కాలువలు, పంప్రకాలువ, మిట్టకాలువ, అను పేరులుగలవు. పంప్రకాలువ ద్వారా ప్రాజెక్టులోని ౨౩ అడుగుల నీరు పూర్తిగా అనుభవించుట నీరులభించును. మిట్టకాలువద్వారా ౧౫ అడుగులకన్న ఎక్కువ ఉన్న నీరుగాని నీరులభించదు. పంప్రకాలువక్రింద ౩౨ చిన్నకాలువలు నిర్మింపబడినవి. వానిక్రింద ౨౦ గ్రామములందలి ౧౫ వేలయకరాల భూమియును మిట్టకాలువక్రింద ౧౩ చిన్నకాలువలు నిర్మింపబడి ౪ గ్రామములందలి ౧౪ వందల యకరముల భూమియును ఆయకట్టుగా నిర్ణయింపబడినది. యకరమునకు ధారా ౧౩ రూపాయలు ౧౪ రూపాయలవరకుగలదు. పంప్రకాలువక్రింద మొదటి ౧౧ గ్రామములలో గల ఆయకట్టు ౧౧ వేలయకరములభూమిలో ౧ వేయి యకరములభూమి మిట్టప్రదేశము నందున్నందున నీరుఅందక ప్రభుత్వమువారు తరీపన్ను రద్దుచేసినారు. అనగా ఈ విధముగా ఇంచుమించు ౧౦ వేల యకరాలకు పైగా నికరమైన ఆయకట్టు ప్రభుత్వమువారి అంచనాలో నున్నట్లు తెలియవచ్చును.

ఆయకట్టు విపులీకరణపద్ధతి

ప్రాజెక్టు రెండుకాలువల మధ్యయున్న, ప్రాజెక్టునకు పూర్వముగల పాలేరువాగు మధ్యమున గల భూములు తరీభూములు గా మార్చబడి ఆయాగ్రామ రైతులకు ఆటగట్టబడెను. ఈవిధానమువలన ఇంకను నీరు అందుటలేదా, అనుచిత ప్రభుత్వమువారు చేయుటలేదని తర్వాత రైతుల కష్టముల ఫలితముగ కలిగిన అనుభవముచే తోచినది. ౧౩౩౫ ఫసలీనుండి అనగా నీరు ఇచ్చుట ప్రారంభమైనతర్వాత మొదటి రెండు సంవత్సరములు ఖుష్కీపన్ను, మూడవ సంవత్సరము నీరువారి నిర్ణయపన్నులో మూడుభాగములు వాల్గవ సంవత్సరము పూర్తిపన్ను ఈవిధముగా రైతులనుండి వసూలుచేయబడెను. తర్వాత ఆయకట్టు విపులీకరణ సందర్భములోను యీపద్ధతి అవలంబించబడెను. నీరుయిచ్చువారు ఇబ్బందికలిగియున్నారు, పన్నులు కొనువారు భూస్వాములై కొన్నారు.

అనుభవమునకు, ఆదర్శమునకుసంఘర్షణ

ఈ ప్రాజెక్టుక్రింద రైతుల కష్టములను సంబంధించినవిషయములను తెలిసికొను సౌలభ్యమునకై భూములను మూడువిధములుగా విభజించవచ్చును. (అ) అనుభూములు అనగా పంప్రకాలువక్రింది ౩౨ చిన్నకాలువలక్రింది ౧౧ గ్రామములకు చెందినభూములు. (ఆ) అనుభూములు అనగా పంప్రకాలువక్రింది ౧౧ గ్రామములుగాక తదితర గ్రామములలో ౫ గ్రామములకును, మిట్టకాలువక్రింద ౪ గ్రామములకు చెందినభూములు (ఇ) అనుభూములు, అనగా పంప్రకాలువక్రింద మొత్తము ౨౦ గ్రామములలో పైన పేర్కొనినవిగాక మిగిలిన ౪ గ్రామములకు చెందినభూములు,

(అ) అనుభూములకు ఇబ్బందివారు మఖుకార్తెలోగా కాలువనీరు యియకుండా వారియిష్టమువచ్చినప్పుడు తప్పకుండావదలెదరు ఈపద్ధతిచే రైతులు వ్యవసాయము చేసుకొను సమయములలో లోపములు జరుగుటకు ఆకాశము కలుగుచున్నది- రైతుల సన్నాహము తెలుపుటకు ప్రారంభించవలెనో ఎప్పుడు ముగించవలెనో నిర్ణయించుకొనలేరు మఖుకార్తెలో ప్రతిరోజు ప్రతినిమిషము నీరుకొరకు యెదురుచూచుచుందురు, ఇట్టిపరిస్థితిచే రైతులు ముఖ్యముగా ఎదుర్కొనుచున్నది నారు, నాట్లసమస్య మఖుకార్తెలోనే లేక అంతకుముందుగా ముందో నీరువదలబడుటచే నాట్లుపెట్టుకొని ఆ పెలల పెద్దపంటపండించ నీలుండదు వచ్చెనీరుతో ఏదోవిధముగా లాభము పొందవలెయునను ఉద్దేశ్యముతోనే సేద్యముచేయుచున్నారు- కాని తృప్తికరముగా పైరుఫలించుటకు అవకాశము చిక్కుటలేదు- కావున ఆధారముగాగల ఏకొందరు రైతులో, గత్రిమే మఖుకార్తెకు ముందు నార్లకై సన్నద్ధులగుదురు- అనగా నాట్లుపెట్టుకొని ఆ మాసములు పంట పండించు రైతు మరియు నామకార్థముగా విధిలేక ఏ ౨౩ రోజులలో పైరుఅలికినపుడు రైతు- ఈ ధరయులు పన్ను చెల్లించుటలో సమానబాధ్య తకలిగియున్నారు. గొప్పప్రాజక్టుండియు నీరుండియు రైతులకిరికి బావులతో బాధలు పడుటయు ఆవిలేనివారుల అమితించుటయు సంభవించుచున్నది.

(ఆ) అనుభూములకు మఖుకార్తెలోగా నీరు యిచ్చేది యివ్వనిది తెలుపరు. అప్పుడప్పుడు నీరుయివ్వనిరాకరించి యిచ్చుటయు, యివ్వఅంగీకరించి నిరాకరించుటయు సంభవించుచున్నటుల తెలిసినది. దీనిచేరైతులు ౧౦౦ నష్టములబడుచున్నారు నీరుదొరకునను ఆశతో ఖుష్కీపైర్లకైసన్నాహములు మాని నీటికొరకై నిరీక్షించుచుందురు. కాని నిశ్చితముగా నీరుదొరకదని తెలిసినా నిరీక్షలో ఖుష్కీ సేద్యముచేయుటకు నీరుదొరకదని తెలిసినపిమ్మట సన్నాహములు ప్రారంభించుట ఆట్టితరుణమునకే పనికొంత కొరతకాగా మార్చుటకై ఎన్నో అవస్థలకుగురికావలసివచ్చును. నాట్లు అభించవు, నాట్లుపెట్టగా అదే అందుచేరెండువిధములనష్టములకుగురిదైన ముఖ్యమైన ప్రాసపంట కోల్పోయి విధిలేక కొన్ని పైర్లు వేయవలయును. ఇబ్బందివారిదైతరికారణముగ కొందరు రైతులు నీరులభించినను తరీహాల్ ఖుష్కీ సేద్యముచేసికొనుమాన్యదా ముకాబువారి "అవసరముగాతరీపైరు పెట్టలేదు" అనుఆక్షేపణకు గురియైతరీపన్ను చెల్లించుచుందురు పైవిధానముచే ఆయాసందర్భములందు ఖుష్కీభూమితరీగాను, తరీభూమిఖుష్కీగాను తెంటతెంటమార్పుబడుచుండుటచేతనే రెండువిధములైన భూములను సారవంతతేనెవత్సలలో ఉద్ధతులు నశించునుఅనవు అట్టిఅవకాశములో చక రైతులు బుద్ధిపూర్వకముగా నష్టములపాలగుచున్నారు

పంప్రకాలువకాలువకొక్క పరిమాణము౩ అడుగులు. అంతకన్న ఎక్కువనీరుకాలువనుండి ప్రవహింపజాలదు ౨౩ అడుగులనీరుచే (/ఆ) అను భూములుఅనగా ౧౧ గ్రామములకు సంబంధించినవి మాత్రమే సేద్యమగును. ఈకారణముగ ప్రాజక్టులో ఎంతనీరున్నను, (ఇ) అనుభూములు అనగా తుదిభాగములలోనున్న ౪ గ్రామములకుచెందిన భూములకును నీరుఅందజాలదు ప్రాజక్టుకట్టినతర్వాత వరుసగా నాలుగుసంవత్సరములు ప్రాజక్టు అలుగుపారి నీరుపోయినను, పైన పేర్కొనిన (అ) (ఇ) అనుభూములకు నీరుఅభించకపజాలాయుండెనని తెలిసినది రైతులు యిట్టిగత్యంతరములను భూస్వాముకాబువారికి తెలుపుకొనినకారణముగ అప్పుడప్పుడు అధికారులపర్యటనలు జరుగుటవల్ల సందర్భమున పైభూములకొన్ని అరికెలకిందిభూములకు తక్కువతరముగా నీరుఅందజేయుచుండిరని తెలియవచ్చినది ఈకారణముగ రైతులు కొందరు ఆకాలోచిత,అనవసర,అక్రమ అంచనాలకగా నిర్ణయించి ఫలితమును పొందజాలకున్నారు.

(ఇ) అను గ్రామములకు సంబంధించినభూముల ఆయకట్టునిర్ణయము జరిగినప్పటినుండియు నేటివరకును నీరుగాని కాలువగాని ఏర్పాటుచేయబడనందున తరీసేద్యముచేయబడక ఖుష్కీ సేద్యముచేయుచు ఖుష్కీపన్ను చెల్లించుచున్నారు.

(అ)(ఇ) అనుభూములకు చెందినరైతులు ప్రాజక్టునీరుగాని, తరీసేద్యముఅవసరముగాని లేదనియు తమభూములు ఖుష్కీభూములుగా మార్పుకొనుటకు ప్రభుత్వమునకు అర్జీపెట్టుకొనుచున్నారు.

మోట సేద్యమువలన తేలెడినష్టము

బావులక్రింది సేద్యముచేయు రైతులకు నష్టము సంభవించకతప్పదు అట్టినష్టమును పూర్తిచేయుటకై సాహుకారులవద్ద అప్పులకుగురియగుచున్నారు. ఇట్టినష్టమునకు పొల్పడుకారణమేమనగా తరీసేద్యమునకై వ్యయముదెక్కువ. ఆదాయంలో ధర తగ్గుటవలనకూడ నా అనుభవములో నున్నదీ సేద్యమురొక్క ఆదాయవ్యయములను క్రింద వివరపరచుచున్నాను

ఆదాయం: పంట ౨ యకరములు ...

... మన్నె రాము రెడ్డి
(గుడిపల్లి-పురం నల్లగొండతాలూకా)

మాఫీలకై మొర

(స్వ వి.) బీబీనగరు, ౨౩-౩-౫౧౧

తేది ౨౩-౩-౫౧ వ తేదీ నాడు ఆంధ్రజనసంఘ స్థానిక కార్యకారిణీ సభ బీబీనగరములో కార్యదర్శి గారి గృహమున సమావేశము చెయ్యను సమావేశమున ఏడుగురు సభ్యులు హాజరైరి. కార్యదర్శియగు శ్రీ ఎరుగవిలా రాయణ గారు నగరకార్యకారిణీసభాధ్యక్ష్యం. అదాయవ్యయములు చదివి వినిపించెను-సభ్యులు ఆమోదించిన తరువాత తీర్మానించబడెను

ఈ తాలూకాలో యీ సంవత్సరము వర్షము లేక పోవుటచే వ్యవసాయపంట రూపాయలో నాలుగణాలు మాత్రమే ఫలించినది-చెరువులలో నీరు లేనందున అడివంటులోట్టిగా ఫలించలేదు- కావున ఈసంవత్సరము ప్రత్యేక పరిస్థితులు దృష్టియందుంచుకొని ప్రజాసమితిన్నులలో తగునా పీలా పనుల కై తీసుకొనే ప్రభుత్వమువారినికోరుచున్నారు”

వెట్టివారము

చ౨౨-౩- ౧౫వ న లింగాల గ్రామములో యుబ్లిందుతాలూకా ఆంధ్రజనసంఘం యీజనమాన్య ముచే వెట్టిచాకిరి వ్యతిరేకవార సంకల్పమున శ్రీయుత పర్వతనేని భట్టురామునాధం, బి ఏ గారి అధ్యక్షతన సామంత్రము బహిరంగ సభ జరుపబడెను-మునుపున సహించిన శ్రీ శ్రీ శ్రీ నిజాం ప్రభువుగారు వెట్టినివారణకై చేసిన ఫర్మానా, కొరాజేయుటకై కోరుటకు సభ్యులు నిషేధము సమర్పించి నిర్భయముగా మాట్లాడ బైనది

శ్రద్ధానంద స్మారకదినము

మహబూబునగరు ౨౩-౧౨-౪౧

చేరితా ఆంధ్రమయ ఆర్యసమాజ మందిరములో శ్రీస్వామి గారి స్మారకదినము శ్రీ వి-దెచ్చేక వైభవముగా నిధిపత్యమున జరుపబడెను. ప్రేమికుల్లు యువజనము పూడలేదు గాని శ్రీ సాంబమూర్తి సిద్ధాంతిరత్న శ్రీ దుర్గాదాసు గారు, పలువురు విద్యార్థులు సభనలంకరించియుండిరి- శ్రీ సాంబమూర్తి సిద్ధాంతిరత్న శ్రీ సుర్గాదాసుజీ గారు, పలువురు విద్యార్థులు సభనలంకరించియుండిరి- శ్రీ సాంబమూర్తి గారు స్వామి గారి జీవితచరిత్రను క్లుప్తముగా వివరించిరి.

గురుగోవిందు జన్మదినము

శ్రీఆర్యసమాజమందిరములో ప్రతిసంవత్సరము శ్రీగురుగోవిందు సింగు గారి జన్మదినమహోత్సవ మాచరించుచుండెడివి. ప్రతిసంవత్సరము రిసాల్దారు గారు శ్రద్ధతో పాల్గొనుచుండిరి-కాని ఈ సంవత్సరము కేశ్రీసింగు సైనుదారు గారు చాల శ్రద్ధతో పలువురకు ఆహ్వానము పంపి ప్రముఖులను పిలిపించి కడు వైభవముతో జరిపిరి- ఈ ఉత్సవములో రాజకీయ చాలా పాటుపడి ఉత్సవము న ఉన్నతస్థితికి తెచ్చిరి

ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షులకు బహిరంగలేఖ

ఆర్యా,

మాజిల్లా ఆంధ్రజనసంఘము తరఫున శ్రీయుత వర్మా రంగారావు గారి రాజీనామా కారణము చేత సుమారు ౫,౬ మాసములనుండి మా జిల్లాసంఘ కార్యక్రమము కుంటుపడినది-తుదినిర్ణయము కై మా రెండు పర్యాయములు వరంగల్ కు వచ్చి పెద్దలను కలసి జిల్లాసంఘ యొక్క యాదృచ్ఛిక కారణములు నీకు తెలిసియేయుండును. అప్పటినుండి మిలకరకు తిరిగిఅధ్యక్షునినియామకము జరిగియుండలేదు-దీనివల్ల జిల్లాకార్యక్రమము స్తబ్దముగా జరగలేకపోవుటయేగాక యీ సంవత్సరము సమావేశము మహాసభ జిల్లావారి ఆహ్వానించినందున ప్రస్తుతము ఆహ్వానసంఘము యేర్పడి ఆవసరమైన ఏర్పాటులన్ను మహిలాజిల్లా మహాసభ ననుసరించిన ప్రయత్నములు చేయజాలకపోవుచున్నాము- మహాసభను సమావేశపరచుకొనుము సమీపించుచున్నందున యీ లేఖ వ్రాయవలసిన కారణమైనది

మాకవిశ్వాసమేమనగా, ౧౩,౨౦,౩౪ న ము పరించి జిల్లాసంఘ యీజనమాన్యమున మాజిల్లాయందలి స్థానికసమితీలసభ్యుల సమిష్టిసమావేశము నందు ఎన్నుకొనబడవలసిన మహాసభాప్రతినిధులు, స్థానికసంఘసభ్యులు, మరియు మహాసభాధ్యక్షులకో మనివిచ్చుట వలన మాజిల్లాప్రజలకు గల న్యాయమును హక్కులను జిల్లాసంఘము పని చేయజాలకుండుట కాలిపోవలసినదన్నది. కావున యీవిషయమై మహాసభాధ్యక్షులు సమీపమున కొక్క సారి వచ్చి ఉపసమితి నియమించి ఉపన్యాసములను పరిగణించి ప్రత్యేక బాధ్యతలను పురమాయించి తమ నామే జిల్లాకు సంఘమును స్థాపించగలరని ప్రార్థితులు.

కొలకొండపల్లి } ఇట్లు
ఖమ్మం } పెం. సత్యనారాయణ
౨౩-౩-౫౧ } శర్మ.

మాఫీల అవసరము

(ఒక విలేఖరి)

కిస్తుకాల వర్షాల కాలం సమీపించింది అప్పు లేకాన్ని తుల్లలో వర్షాలు ప్రారంభమైనవి- ఇప్పుడే వారు వర్తకులకు రకాలన్ని సంపూర్ణంగా చెల్లించాలట

సబ్జీ పోవ్వ, తమాషా వగైరాపంటలు వానలేక సర్వ నాశనమైనవి- ఇంచుమించు కరివంటస్థితిమూ డాన్ అయిపోయిన మెట్టుపడినరాలేదు. కేవలము పాలుపందువుగానవి- చేసినఅప్పులు చేసినట్లే విల్యవుండిపోయం పెరిగినట్లు వడ్డీతో సహా పెరిగిపోతు న్నవి-తాకపంట పేద్యానికిక్లేశవు. ఈ పూమవంటి సాహుకార్లు కం ప్రభుత్వం వారికప్పు ప్రశాసానికి కావాలనుండను ఈ రోజు సురక్షగా మాఫీలందో యకు తకవి ఎంతో ఆశతో ఎదురుచూస్తున్నారు-

తెనుగాత్సలీసన్నలో రూపాయికి రూ- ౦-౧౦-౫ మాఫీ ఇదివరకే తాత్కాలికంగా ఇచ్చినారు- ప్రతిపోట యీసంవత్సరాని కొసం వర్తకం ఆధికార్ల తమఆజ్ఞ ద్వారా మాఫీలను జరిపించేశారు- కానీ ఈరోజు మాఫీలిచ్చినామన్న ఆజ్ఞ బురాలేదు

ఈ మూడు కాలంలో సంపూర్ణంగా మాఫీలిచ్చి నారక్కుకే- పెద్ద రెన్ను చివరకు హరికే ఘం దు, వార్ ఫండుల చెల్లించుకున్న రైతు ఇప్పుడు కాలంతీర్పైంది కల్పితప్పి పోయినారు.

ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షుల పర్యటనము

నల్లగొండ, బహామను ౨౪

నిజాం రాష్ట్ర మహాసభాధ్యక్షులగు శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి గారు, అర్గనైజింగు సెక్రటరీ గారితో ౨౧ బహమను నల్లగొండజిల్లా పర్యటనకై ఇచ్చటకు వచ్చిరి. నల్లగొండజిల్లా సంఘకార్యదర్శి శ్రీ బి వెంకటరాం నృసింహారావు గారితో కూడ బయలుదేరి పెద్దకుండవరముచేరి, పట్టీసంఘ కార్య కర్తలు స్వాగతమిచ్చిరి. పరిసర గ్రామములనుండి కొందఱు వచ్చియుండిరి వారితో గంటన్నర కాలము ఇష్టాగోష్టి జరిగెను

౨౨ బహమను నాడు అధ్యక్షులవారు నాగిరెడ్డిగ్రామమున పైచాదులు బందవు వెళ్ళిరి. అక్కడి రైతులు పడుచున్న కష్టముల విచారించిరి. గంట కాలము సంభాషణ జరిగిన తర్వాత భత్యరాధవం గ్రామము వెళ్ళిరి. గ్రామజనులు తమకష్టము లు, యిబ్బందులు తెలుపుకొనిరి. వారికి తమనలహాలనిచ్చి ఇక్కడ పాఠశాల గ్రామమునకు చేరుకొనిరి. యీగ్రామమునకు రైతులుకూడా తమకష్టములను ఎంతగ పరచిరి. వారికి ఆంధ్రమహాసభాకర్తవ్యవిషయములు చాలి చక్కని విధముగా తెలుపబడెను

౨౩ బహమను ఈ గ్రామమునుండి సమీపవారము గా బయలుదేరి గుడివాడ, కొమ్ము గ్రామాదు లకు వెళ్ళి, అక్కడి పరిస్థితుల విచారణచేసి నకిరే కల్లుమీదుగా మామిళ్ళపల్లిగ్రామము చేరుకొనిరి- యీ గ్రామములో కేశవరావు గారికిని, రైతులకును కొన్నాళ్ళవుండి గల అడ్డిపాలు కోనములు తెలిసి కొనబడెను. వానికి పరిష్కారము గా ఉచితమను సలహాలిచ్చినారు. తరువాత శ్రీ అధ్యక్షులు నల్లగొండ చేరుకొనిరి

సైనికముగా పర్యటన చేయబడిన గ్రామాదుల రైతులు,కౌలుదారులు బాగుగా లేక మాఫీలకై మిక్కిలి ఆశతో నిరీక్షించుచున్నట్లును, రకాలువసూలు చేయుట ప్రారంభింప బడునను వార్తలతో భయపడి యున్నట్లును, చాలా తల్లడిల్లుచున్నట్లును తెలిసినది.

గోలకొండపత్రిక

వృషనామ సం॥ర పుష్య శు॥ ౧౪

గురువారము

ప్రాచ్య మహాసభ

శ్రీ అఖిలభారత ప్రాచ్యమహాసభయొక్క ౧౧ వ సమావేశము గతవారము హైదరాబాదు నగరములో మహా వైభవముగా జరిగెను. హైదరాబాదు పురాతత్వ శాఖాధికారులగు యజ్దానీ గారు అధ్యక్షత వహించిరి వారి యధ్యక్షోపన్యాసమును మాకు పంపలేదు. అందుచేత అందలి విషయాలను మేము ప్రకటింపజాలక పోయితిమి. అధ్యక్షుని యుపన్యాసములో గత సభనుండి నేటి వరకు జరిగిన పరిశోధనలు, గ్రంథ ముద్రణములు, పురాతన నిర్మాణముల చేర్త్రిమున్నగు విషయాలను గురించి ఒక సమగ్రమగు సింహావలోకనమును చేసియున్నారు. భారత దేశములోని ప్రతి మండలమందును జరిగిన సంస్కృత పార్సీ అరబీ ప్రాకృతభాషలలోని కృషిని వారు తెలిపియున్నారు. అట్టి గ్రంథాలలో ముఖ్యమైనవి విజయనగర సామ్రాజ్య కాలములో ఈదేశానికి వచ్చి చరిత్ర వ్రాసిన అబ్దుర్రజ్జాక్ యొక్క మట్లనా షైక అను గ్రంథమున్నూ సాయణునికంటె పూర్వికుడైన వెంకటమాధవుడు వ్రాసిన ఋగ్వేద భాష్యమున్నూ, ప్రచురింపబడినవని తెలిపినారు. అందు ఋగ్వేద భాష్యము ఒక భాగమే ముద్రితమైనదనియు తక్కినవాటికి ద్రవ్యాభావముచే ముద్రణకష్టము లున్నవనియు అందుచేత బ్రిటిష్ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, దేశీ సంస్థానాలవారును సాయపడవలెననియు అధ్యక్షులు కోరుటలో వారి భావమైశాల్యము వ్యక్తమగుచున్నది. జైన మత వాఙ్మయములో పుష్పదంతుని మహాపురాణమను గ్రంథము హైదరాబాదు రాష్ట్రములోని మలిఖేడులో దొరికెననియు అదిప్పుడు బొంబాయిలో ముద్రిత మగుచున్నదనియు తెలిపినారు. ఈ రాష్ట్రములో సంస్కృతాంధ్రభాషలలో అముద్రిత గ్రంథాలును శాసనములును జైన వాఙ్మయమున్నూ జైనశాసనములున్నూ అపారముగా పరిశోధకులకు దొరుకగలవని పైయంశమే చాటుచున్నది. పైగా మాఅనుభవముకూడ అదేవిషయమును తెలుపుచున్నది. హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు దీనిని గురించి అభిమానము వహించితే చాలాగొప్పపని జరుగగల్గదు.

మద్రాసులో అడ్యారు లైబ్రరీవారు నాగార్జునుని భావసంక్రాంతి శాస్త్రముతోపాటు భావసంక్రాంతి సూత్రములు అను గ్రంథము ను ప్రచురించినారని తెలిపినారు ఇది ఆంధ్రులకు సువార్త. హైదరాబాదులో జరిగిన కృషిని గురించి అధ్యక్షులు ప్రత్యేకముగా తెలిపియున్నారు "మన దయామయులగు ప్రభువులైన నవాబ్ మీర్ ఉస్మానలీ ఖాన్ బహద్దరు ఖల్లదల్లాహుముల్కహూ వ సల్తనతహూ గారు అనేక సంస్థలకు ఉదారముగా సహాయముచేసినారు" అని తెలిపినారు భాండర్కరు సంస్థకు, అరవిందాశ్రమమునకు, ఆంధ్రవిద్యాపీఠానికి, శాంతినికేతనానికి, బెనారస్ విద్యాపీఠానికి ఉదారముగా ద్రవ్యమిచ్చినారని తెలిపినారు. ఇదంతయు అక్షరమక్షరమునిజమే. ఇట్టి దానాలకు హైదరాబాదు ప్రభుత్వము హైదరాబాదు ప్రభువులు ప్రసిద్ధికాంచినట్టివారు. ఈ దానాలమూలాన బయటి సంస్థలు చాలా లాభముపొందుట నిస్సందేహము. కాని రాష్ట్రివాసులకు దీనివలన నష్టమే. మన ప్రభుత్వమువారు బయటికిచ్చుట తగ్గించుకొని రాష్ట్రములోని సంస్థలకే యా ద్రవ్యాన్ని యిచ్చినట్లైతే ఏమూలనోపడియున్న మన పరిశోధకులు అఖిలభారత ప్రఖ్యాతికి ఇంతవరకే వచ్చియుండెడివారు. కావున ఇకముందైనను మనప్రభుత్వమువారు బయటిసంస్థలకు ఇచ్చుటను మాని తమప్రజలే స్థాపించిన సంస్థలకు ద్రవ్య సహాయము చేయవలెనని మనవి చేయుచున్నాము అయితే అట్టి సంస్థలు హైదరాబాదు రాష్ట్రములో ఎక్కడున్నవి అని ప్రశ్నించ వచ్చును

అట్టివిమనరాష్ట్రములో లేకపోలేదు ఓరుగల్లులో ఒకటిరెండు పరిశోధకమండలు న్నవి ఇంచుమించు ౨౦సంవత్సరాలనుండి లక్ష్మణరాయ పరిశోధకమండలి పనిచేయుచున్నది. ప్రాచ్య మహాసభాధ్యక్షులవారు ఇతర ప్రాంతాలలోని చిన్నచిన్న సంస్థలను గురించి ముచ్చటించినారు లక్ష్మణరాయ పరిశోధక మండలి పేరే యెత్తుకొనలేదు. ఈ మండలి ఇంచుమించు ఒక ౧౦౦ అముద్రిత సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథాలను సేకరించినది. అముద్రితమైన ౨౦౦శాసనాల ప్రతులను తెచ్చిపెట్టినారు అందు ఇంచుమించు ౧౫౦ శాసనాలను తెలంగాణా శాసనములు అనుపేరుతో ఎనిమిది పదేండ్లనాడే ముద్రించినారు సికింద్రాబాదుకు పండిత ప్రకాండులైన శ్రీ చిదరమరము వీరభద్రశర్మగారు స్వయముగా బీదవారైనను అమూల్యములైన అముద్రిత గ్రంథాలను కొన్నింటిని సేకరించియున్నారు ఎవ్వరును ఇంతవరకు విడదీయజాలని రాయలసీమలోని ఒక బౌద్ధశాసనాన్ని చదివి ప్రకటించినారు మరొక ఉత్తరహిందూస్థాన పాలీ శాసనాన్ని అదేవిధముగా గొప్పపరిశోధనచేసి ప్రకటించినారు ఇవి సామాన్యవిషయాలా? మన యింటిపండితులను ఎంతచులకనగా మాచేదెందుకు? మనమే వారిని లెక్కపెట్టకున్న ఇతరులకేమంత అభిమానముండును ఇట్టిఉత్తమ పండితునికి మన ఉస్మానియా విద్యాపీఠములో స్థానము దొరకకపోయెను.

హైదరాబాదు రెడ్డి గ్రంథాలయములో ఇంచుమించు ౭౦ సంస్కృతాంధ్రాముద్రిత గ్రంథాలున్నవి వీరు అయిదారు తాళపత్రగ్రంథాలను ఆంధ్రవిద్యాపీఠానికికూడ సమర్పించుకొనిరి ఈ రెడ్డి గ్రంథాలయములో ఉర్దూ పార్సీ ఖల్మి ప్రతులు చాలాకలవు. కొన్ని ప్రాచీన చిత్తరువులతో కూడినట్టివి మరియు నవాబు సాలార్జంగు గారి గ్రంథాలయము ఏషియా ఖండములోనే అద్వితీయమైనది

హైదరాబాదులో దాయిరతుల్ మారిఫ్ అను సంస్థను ప్రభుత్వమువా ర్పాటుచేసి ౨౦౦ అరబీపుస్తకాలను ముద్రించినారని తెలిపినారు. ఇదిచాలా ప్రశంసనీయమగు విషయము ఏభాషలోనైనను సరే ఏమత సంబంధము కలదైననుసరే మన ప్రభుత్వమువారు సాయపడుచున్నారంటే దానికి మేమానందింతుము. అది మన రాష్ట్రములో జరిగితే మాకేమిన్ని ఆక్షేపణములేదు ఉర్దూ వాఙ్మయములోకూడా మనప్రభుత్వము అమూల్యగ్రంథాలను ముద్రించినారని తెలిపినారు. ఉస్మానియా విద్యాపీఠానికిగాను కొన్ని అమూల్యమైన తాళపత్ర గ్రంథాలను ఇటీవల ప్రభుత్వమువారుకొన్నారు అందుచాలా అరుదైన గ్రంథాలున్నవని తెలిపినారు. అరుదైనవున్నవో లేవో ఇంకను నిర్ణయించుటకష్టము ఆగ్రంథాలేవో యింతవరకు వాటిపట్టికయేసిద్ధము కాలేదు ప్రొఫెసర్ సుబ్బారావుగారు "తెనుగు కవిత్వములో పరిశోధన" చేసినారని తెలిపినారు. అదేమిటో వ్యక్తము కాలేదు మొత్తముపై హైదరాబాదులో ముల్కీభాషలలోను సంస్కృత ప్రాకృతములలోను ఏమిన్ని పరిశోధన జరుగుటలేదనియే చెప్పవలెను. ఏటిపరిశోధనకు ఉస్మానియా విద్యాపీఠములో అవకాశమిచ్చినారు నిజమే కాని యింతవరకు విద్యాపీఠమువారు పైభాషలలో ఒక్కనూతన పరిశోధన గ్రంథమునుకూడా ముద్రించలేదు

పురాతత్వశాఖలో మన రాష్ట్రములో కొండాపురమువద్ద ఒక ప్రాచీనాంధ్ర నగరాన్ని బయట పడవేసినారు. అది ప్రాచీనాంధ్ర చరిత్రకు అద్వితీయమైన సహాయము కాగలదు హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రములోని అతి ప్రాచీనస్థలముల పరిశోధనను సమగ్రముగాచేయుటకు నిశ్చయించినారని తెలిపినారు. ఇది అధిక ప్రశంసాపాత్రమై యున్నది. "హిందూస్థానమందలి ప్రాచీనస్థలాల చరిత్ర"ను హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు ప్రచురింప నున్నారనియు తెలిపినారు.

ఇవి యాజ్దానీ గారి అభిభాషణలోని ముఖ్యవిషయాలు-వీరిభావములు విశాలములు- పక్షపాతరహితములు-ఇస్లాంమత వాఙ్మయమునుగురించియేకాక హిందూ జైన బౌద్ధ వాఙ్మయములలోని కృషినిగురించి విపులముగా చర్చించినారు- అర్క శాఖను ఎక్కువ ప్రయోజనయుక్తమగు రీతిగా చేయుటకు వీరు సూచించిన సూచనలు చాలాబాగా ఉన్నవి- నిరిజాలము లో అజంటా ఎల్లోరా ప్రాచీన స్థలాలు ఉత్తమపద్ధతిపై సంరక్షింపబడుచున్నవి. ఇంచుమించు ౫౦ సంవత్సరాలక్రింద అజంటాలోని చిత్రాలను కొన్నింటిని పెద్దపెద్ద పెల్లలుగా తీసి విదేశీయులకు నజరానా యిచ్చియుండిరి- అట్టిదేమిన్ని మన యాజ్దానీగారి కాలములో జరుగకుండా మరియు శాఖపు జలపాతములవలన క్షీణింపకుండా రక్షింపబడుచున్నవి-

కర్జన్ వైస్రాయిగారు రెండువిధాలా పుణ్యముకట్టుకొన్నారు. బెంగాలు విభజించి స్వదేశీ వందేమాతరం జాతీయోద్యమములను సృష్టించిరి. అర్క శాఖ స్థాపనద్వారా భారతదేశమందలి ప్రాచీన శిల్పములకు చిరత్వమును హిందూదేశ చరితకు నూతన విజృంభణమును కలిగించిరి తత్ఫలితమే యీప్రాచ్య మహాసభ అని యనవచ్చును. ప్రాచ్య మహాసభ చాలా ఉత్తమకృషిని చేయుచున్నది. దానికి సర్వదా అభివృద్ధినికోరుచు సహాయపడుట మన ధనికుల యొక్కయు జాగీర్దారులయొక్కయు విధియైయున్నది

ఏదియెట్లున్నను తననుమాలిన ధర్మముండ నేరదు- కాన మొదట మనరాష్ట్రములోని ముల్కీ భాషలకును ప్రోత్సాహము కలిగించవలెను. ఉర్దూకెంత సహాయము జరుగుచున్నదో అంతసహాయమైనా మూడు ముల్కీభాషలకు కావలెను. అరబీపార్సీ విదేశభాషలకును సహాయము జరిగినప్పుడు పార్సీనిఘంటువు ముద్రితమైనప్పుడు ౨౦౦ అరబీగ్రంథాలు ముద్రితమైనప్పుడు ముల్కీభాషా నిఘంటువులు, సంస్కృతగ్రంథాలు ఎందుకు ముద్రితము కాకూడదు- తెలంగాణాలోని తెనుగు శాసనాలను కొన్నింటిని ముద్రించిన మన ప్రభుత్వమువారు దీనిని గమనించినారని వెల్లడియగుచున్నది. ఆగ్రంథము విలువ అద్వితీయమని మేమనుకొందుము. అనుకొందుము అనుట యేలన మేమా గ్రంథమును చూడలేదు- వితరకి వార్తపై యీమాట చెప్పుచున్నాము. ఇట్టి గ్రంథాలింకనూ ప్రచురించి ప్రభుత్వమువారు ముల్కీభాషల మాట్లాడు లక్షల కొలదిజనుల దీవనలు పొందుదురు గాక.

మాఫీలు

ఈసంవత్సరం మాఫీలజాడ ఇంతవరకేమిన్ని కానరాలేదు- ప్రతిసంవత్సరము తరీకి ౦-౧౦-౮ మాఫీ యిచ్చుచుండిరి. దాని జాడకూడలేదు- ధరలు చాలా ఎక్కువ పెరిగినందున నాలుగణాల పంట పండినను పదివంద్రెండు అణాల పంట పండినట్లుగా భావింపవచ్చునుకదా అని యేమైనా ప్రభుత్వమువారు తర్కించుకొన్నారో యేమో? అది సరియగుతర్కము కానేరదు- ధాన్యము ధర పెరిగితే ఇనుము, బట్టలు, రంగు, కాగిదము, ప్రతి వస్తువుధరకూడా రెండంతలుమూడంతలు పెరిగినదికదా- రైతులపంట పన్నుకే సరిపోకుంటే వారికి పంటలవల్ల ధాన్యంపెరిగితేనేమి పెరుగకుంటేనేమి? నాలుగణాల పంటకూడా పండలేదని వార్తలు వచ్చియుండెను ఒకవేళ నాలుగణాలే పండినదనుకొన్నను అదోకపంటయా? తెలంగాణా చెలికలలో పండేపంట లేటివి? వాటి విలువయెంత? తరీపంటలకు వ్యయమెంత? ఇవన్నియు చూచుకొనినచో రైతులకు మిగిలేదేమి? వ్యవసాయము వ్యయాలు కూడా పెరిగెను- కూలీలకు హెచ్చు కూలీలు జీతాలుహెచ్చు. వ్యవసాయ పరికరాలకు హెచ్చు ధరలు, ఇవన్ని లెక్కబెట్టి చూడవలెను పశువులకు మేతలుకూడా లభించకుండా ఉండుటను ప్రభుత్వమువారే గమనించి "భయపడవద్దండి మేమున్నాము" అని అభయహస్తమిచ్చియుండిరి అప్పుడే పన్ను వసూళ్లయొత్తిడి ప్రారంభమైనది రైతులకు భూపరాధీన శాసనము, వడ్డీశాసనము మున్నగువాటి మూలాన అప్పు పుట్టుటలేదని ప్రభుత్వమువారే ఒప్పుకొన్నారుకదా! మరియీయొత్తిడిమూలాన రైతులెవరివద్దఅప్పులుతెచ్చి పన్నులుసరిపెట్టవలెనో తెలియరాదు ఇప్పటికైనా మించినదిలేదు. ప్రభుత్వమువారు బరాయిందాలిచ్చినను లాభములేదు. మాఫీలే యియ్యవలెను ఈసంవత్సరం బజెటును చూచితే గతసంవత్సరం పన్నులపద్దులో చాలాయెక్కువగా మిగిలినది- ఐదేండ్ల ప్రణాళికపద్ధతిలో ఏపద్దులో మిగులుండునో ఆపద్దును ఆ బాబతుకే వ్యయము చేయవలెను కావున ప్రభుత్వమువారు బీదరైతులపై కరుణించి సకాలమున మాఫీ ఆజ్ఞలు ప్రసాదింతురని కోరుచున్నాము.

స్థానిక వార్తలు

లోకడ దుర్గయ్యయను యాదవుని పట్టుకొని కొందరు కొట్టిచంపినట్లు పత్రికాముఖమున తెలిసియుండెను అతడుచనిపోయిన రాకోజాపిదప నింగితులను పోలీసులుపట్టుకొని ఫౌజుదారి పరిషదు న్యాయస్థానమున తీవ్రీగారులకు కొరకులని అభియోగమును తెచ్చిరి ౨౩ బహిమన్ తరగతి, వాదు, న్యాయాధిపతు దానివిషయమై తీర్పుచెప్పుచు "శాంతకులని పట్టుకొనబడిన వారిపై అభియోగము ఋజువుకానందున అభియోగమును కొట్టివేయుచుంటిమి" అని చెప్పిరి.

...

మద్రాసు పురపాలకసంఘ కమిషనరుగారైన పుల్లారెడ్డి ఐ-సి-యస్ గారు హైదరాబాదునగరమునకు ఆదివారమునాడు విమానములోవచ్చినారు వారు రాజాబహద్దరు వెంకట రామారెడ్డిగారి అతిథిగా నిలిచియున్నారు వారి గౌరవార్థము రాజాబహద్దరుగారు సోమవారమునాడు విందు చేసిరి-విందులో కద్వాల సంస్థానపతి గోపాలుపేట పాపన్నపేట సంస్థానాధిపతులును శ్రీ పింగిళి వెంకటరామారెడ్డి దేశముఖుగారును వారిసహోదరులును శ్రీ గడ్డంపల్లి రామకృష్ణారెడ్డి దేశముఖుగారును శ్రీ ...రంగారెడ్డి అబ్కారీసహాయక కమిషనరు గారును శ్రీ యస్-యన్-రెడ్డిగారును, వేలువాని అలీగారును మెహదీ అలీ ఫాజిలీగారును నవాబు మెహదీ నవాజుజంగు బహద్దరుగారును మరికొందరు ప్రముఖులును పాల్గొనిరి సోమవారమురాత్రి నవాబ్ మెహదీ నవాజుజంగుగారు పుల్లారెడ్డిగారికి విందొసగిరి. పుల్లారెడ్డి గారు నగరములోని అభివృద్ధులను మెహదీ ఫాజిల్ గారితో వెళ్ళిచూచిరి శ్రీ రెడ్డిగారుతిరుగా మద్రాసునకు వెళ్లిపోయినారు

...

కుంకరవీర భద్రంఅనేవారిని నిజాం రాష్ట్రములోకి రాకుండా ఆజ్ఞాపించియుండిరి వారురాకే వచ్చిరి వారిని మధిరలో పట్టుకొని వరంగలుకోర్టులో నిలబెట్టి విచారించగా ౬ నెలలు జెయిలు శిక్ష విధించిరి-

...

౨౩ బహమన్ నాడు చౌధరీ అలీజమా గారును ముస్లింలీగుముఖ్యులు హైదరాబాదునకు వచ్చెను.

... ...

అక్షరము అభ్యుదయజాఅను కల్లూరుమునకు పరవారు హైదరాబాదు మహోపాధ్యాయ వారికి ఏ-డీ-సీ-గా నియమింపబడియున్నారు.

... ...

హైదరాబాదుకమర్షియల్ లో అగ్నిమెంటు కళాశాలను కొలంజా మార్కెటు సమీపములో స్థాపింపనున్నారు దానిప్రధానోపాధ్యాయ గులాం దస్తగీరుగారులను వారు సిద్ధముచేసియున్నారు

...

హైదరాబాదునుండి భాగల్పూరు హిందూ మహాసభకు వెళ్ళిన స్వామి వేదానందగారిని వారితోవెళ్ళినవారిని అరెస్టుచేసినారు.

... ...

అఖిలభారత కర్ణాటకమహాసభ సోమవారమునాడు రెడ్డిభవనములో ప్రారంభమయ్యెను, మద్రాసుబొంబాయి, మైసూరు బెంగుళూరు బీజాపూరు ధార్వాడుమున్నగుప్రాంతములనుండి ౧౫౦౦ మందివరకు ప్రతినిధులువచ్చియుండిరి మద్రాసు విద్యాపీఠమునకు చెందు ప్రొ॥ కృష్ణశాస్త్రి గారి అధ్యక్షతలో సభజరిగెను నవాబు మెహదీ యార్జంగుబహద్దరుగారు సభప్రారంభముచేసిరి ఈమహాసభకు హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు ౨౦౦౦ రూపాయీలు అనుగ్రహించియున్నారు

...

గత సంవత్సరము హైదరాబాదు ప్రభుత్వము వారు బీదర్,మెదక్ జిల్లాల ప్రాంతములోని తెలంగాణా జిల్లాలో చలిజ్వర పరిశోధన చేయించిరి,అందువలన యేండ్లకొరకుగాను చలిజ్వరాలనిరోధానికి ఆ ప్రాంతములలో ఏర్పాట్లుచేయబడినవి దానికిగాను ఏటేటా ౧౬౫౦౦ రూపాయలు వ్యయము చేయుదురు ౩౬-౭ గ్రామాలలో వైద్యులున్నారు మందులు చల్లడమున్నూ ద్వారా మందులు పంచిపెట్టడమున్నూ రోగులపైకుంటలపైనా తెను చిలికించడమున్నూ చేయుదురు. ఈవిధముగా 3 నెలలు చేసినతరువాత గతసంవత్సరం ౫౦౦గ్రామములనుండి చలిజ్వరం తగ్గి ఈ ఏడు ౨౦ మందికి తగిలింది.

...

హైద్రాబాదు సికింద్రాబాదు కాపుసంఘపు అధ్యక్షులైన మిట్టలక్ష్మీనరసయ్యగారు హైకోర్టువకీలు స్థాయిసంఘసభ్యులైన పెద్దినర్సయ్యగార్లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు,

"అభిప్రాయభేదమువలన అఖిలభారత తెలుగుమున్నూరుమహాసభ స్థాయిసంఘసభ్యత్వములకు రాజీనామాలిచ్చియున్నాము. ఈ కారణమువలన మేమిద్దరము ౨౮-౧౨-౧౯౪౧ వ తేదీ మరియు ౪-౧౦ బహిమను ౧౩౫౧ ఫసలీ తేదీలలో హైదరాబాదు జరిగిన స్థాయిసంఘసమావేశమునకు వెళ్ళలేదు. చర్చలలో మేము పాల్గొనలేదు. ఇకముందు అఖిలభారత తెలుగుమున్నూరు మహాసభ స్థాయిసంఘసమావేశములతో గాని, హైద్రాబాదులో జరుపబడుమహాసభ సమావేశముతో గాని తదితరచర్చలతో గాని మాకెట్టిసంబంధము లేదని తెలుపుచున్నాము"

... ...

డాక్టరు మేల్కోటెగారు విన్నటి దినము శ్లాఘనీయ పరిషత్తునకువచ్చిన ప్రతినిధులకువిందొసగిరి.

... ...

హైద్రాబాదునుండి భాగల్పూరుహిందూమహాసభకు స్వామీరామానందుగారును మరికొందరును ప్రతినిధులుగా వెళ్ళినారు. హిందూప్రముఖుందలి కార్యదర్శిగారగు వి-రామచంద్రరావుగారు డి-ఎల్-ఆక్కల్కర్ గారును శ్రీనివాసరావు గోకలగాంకరుగారును సదాశివరావు దోసంగే గారును లక్ష్మణరావు దేశపాండ్యగారును కూడా హిందూమహాసభకు వెళ్లిరి. భాగల్పూరుమహాసభను బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు ఆపివేసినందున హైద్రాబాదు సికింద్రాబాదు నగరాలలో ౨౫ డిసెంబరునాడు హిందూదుకాణములు చాలాభాగం మూతపడినవి.

... ...

సర్ హసన్ సుహార్వర్ది (బెంగాలువారు) పరిశ్రమలశాఖాధిపతిగా హైద్రాబాదులో కొన్నిదినాలుండి శర్వారునాగపూరుకు గతగురువారము వెళ్లిరి. వారు బహద్దురుయారుజంగు బాగారు ముస్లిం విద్యార్థిసభలో పాల్గొనుటకు ౨౮ డిసెంబరునాడు నాగపూరుకు వెళ్ళిరి. వారు వెళ్ళుటకుముందు ఘ-న నిజాంప్రభువుగారి దర్శనము వారికలభించింది వారితో సంభాషించిరి.

... ...

జిల్లాపోలీసు శాఖాధ్యక్షులగు హాలిన్సుగారు హైద్రాబాదునుండి ఉద్యోగమునువిరమించుకొని వెళ్లుచున్నారు. వారిస్థానములో మేయిలరుగారువచ్చుచున్నారు. హాలిన్సుగారి వియోగ సందర్భములో వారికి వివిధప్రభుత్వసంస్థలవారు విందులుజరుగనున్నవి.

... ...

ఔరంగాబాదులో సు॥ అబ్దుల్ జబ్బార్ గారును స-అబ్దుల్ వాహీబ్ గారును దీక్షాగారుసంఘమువారు—వారు యుద్ధప్రతికూలముగా ఉపన్యాసాలిచ్చినందున నిర్బంధాపరము చేయుచుండిరి. వారిపై ప్రభుత్వమువారుకరుణించి వారినివదిలివేసినారు.

... ...

అఖిలభారత వైద్యమహాసభ కార్యకర్తలు కొందరు సభలో కొందరి పత్రికాప్రతినిధులకు అవమానకరమగువిధాన అచరించినందున పత్రికలలో వైద్యమహాసభవార్తలేమియు ఇయ్యకుండునట్లుగా పత్రికాసంఘమువారు తీర్మానించినారు. కాని కొన్నిపత్రికలుమాత్రము వాటినిగురించి వార్తలనివిధలముగాప్రకాశించియున్నవి.

... ...

అఖిలభారత తెలుగు మున్నూరుకాపు తృతీయ మహాసభ

ఆహ్వానసంఘ ప్రకటన

ఈడిసెంబరుక్రిస్మసు సెలవులలో మహాసభను హైద్రాబాదులో జరుపవలెనని స్థానిక స్థాయిసంఘసభ్యులు నిశ్చయించిరి—కాని స్థాయిసంఘసమావేశము ఆలస్యముగా జరుగుటచేతను, చాలినంత వ్యవధిలేనికారణమువల్లను ఏప్రిలు ౧౯౪౨ మొదటివారమునజరుపుటకు నిశ్చయించబడినది.

కులసోదరులందరు యథాశక్తి తోడ్పడి మహాసభను జయప్రదముగ జరిపెదరుగాక యని ఆశించుచున్నాము.

వాలంటీరుసంఘ సభ్యత్వ నిర్ణయము

౧. రూ ౧౦౦ పదియూపాయలుగాని అంతకంటె యెక్కువ సొత్తముగాని చెల్లించినవారు సహాయకులుగా ఎంచబడుదురు.

౨. రూ౫ ఐదురూపాయలుగాని అంతకంటె యెక్కువ సొత్తముగాని చెల్లించినవారు పోషకులుగా ఎంచబడుదురు—

౩. రూ౨ రెండురూపాయలుగాని అంతకంటె యెక్కువ సొత్తముగాని చెల్లించినవారు సభ్యులుగా ఎంచబడుదురు. ఓటుఅధికారము అందరికుండును—

ఒకరూపాయి చెల్లించువారు ప్రతినిధులుగా ఎంచబడుదురు వీరికి మహాసభలో ఓటు అధికారము ఉండును—

సింగంశెట్టి వెంకటస్వామి

హైకోర్టువకీలు— కార్యాలిశ కార్యదర్శి,

ముస్లింలీగు బెదరింపు

డిసెంబరు ౨౭ వ తేదీన నాలుగు గంటలకాలము నాగపూరులో అఖిలభారతదేశ ముస్లింలీగు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు సమావేశమైచేసిన మానతీర్మానములు అదేరాత్రి ప్రకటించబడినవి. వాటిలోని ముఖ్యాంశములు ఈదిగువన తెలుపబడినవి:—

౧౯౪౦ ఆగస్టులో వైస్రాయిగారు చేసిన ప్రకటనను పునస్మరణచేయుచు ౧౯౪౧ డిసెంబరు ౧౫ వ తేదీన వారిచ్చినఉపన్యాసముచే మాకు సంతోషమైనది. బ్రిటిషుప్రభుత్వముయొక్క విధానము ౧౯౪౦ ఆగస్టునాటి ప్రకటనలో చెప్పబడినదీక్షప్పటికినిఅటులేయున్నను, బ్రిటిషుపత్రికలలోను కొందరు జర్మనీజాతీయులతో ఒకవైపు యుద్ధము జరుగుచుండగానే, జపానుకూడ ఆ యుద్ధములో దిగినందువల్ల ఈఒత్తిడికి భరింపలేక అవిధానమును సవరించవలెనని కోరుచుండుట ఎక్కువైనదేయని ఆందోళన చెందుచున్నారట— అవిధానమునువదలి, ఇదివరలో ముసల్మానులకు చేసినవాగ్దానములను, హిందూ ముసల్మానులకు ఉండే మత, సంస్కృతిభేదములను నిర్లక్ష్యము చేసి క్రొత్తప్రకటన నొకదానిని గావించి కాంగ్రెసును తృప్తిపరచవలెనివదను వాదనలు ఆలోచనలోనున్నవి. కొబట్టి ౧౯౪౦ ఆగస్టునాటిప్రకటనను ఏమాత్రమతిక్రమించిననూ ముసల్మానులు భారతదేశమునకు ద్రోహము చేసినటులగును. పాకిస్తానమునకు ప్రతికూలమైనవిధమునగాని, ముసల్మానులు అఖిలభారతదేశమందు అల్పసంఖ్యాకులు భారతదేశమంతయు ఒక్కదేశమనెడి పద్ధతిగా కేంద్రప్రభుత్వము నేర్పాటుచేయుట కనుకూలమైనవిధమునగాని క్రొత్తప్రకటనను దేనిగాని చేసినచో ముసల్మానులు దానిని తమశక్తికొలది ప్రతిఘటించగలరు. దానిఫలితముగ యుద్ధప్రయత్నములకు నొప్పిదటంకము కలుగగలదు. ఇంతవరకును ముస్లింలీగువారు అట్టిఆటంకమును కలిగించియుండలేదు.

జపాను ఇప్పుడు యుద్ధములోచేరినతర్వాత ఉపద్రవము భారతదేశానికి చాలాచేరువయైనది. కాబట్టి భావిరాజ్యాంగనిర్మాణమునకు సంబంధించిన పెద్దరాజకీయసమస్యలకు దెబ్బతగులకుండ ఆ ప్పటిరాజ్యాంగమునుపరించి కేంద్రమునను రాష్ట్రములలోను ప్రభుత్వాధికారములలో నిజమైనభాగమునిచ్చినచో మేముఒక్కరమేగాని ఇతరపార్టీలతోకలిసిగాని దేశరక్షణభారమును వహించుటకు సిద్ధముగనున్నాము,

బెంగాలులో హక్కుగారేర్పరచిన మంత్రివర్గమును సాగకుండ చేయుటకు ముస్లింలీగులఅన్నివిధాలయత్నించవలెను.

వి భూ తి

సికింద్రాబాదు సజ్జనలాల్ వీధినుండి శ్రీబంధిరెడ్డిమను వీరభద్రశర్మగారి సంపాదకత్వమున ప్రక్రమముగా మాడేండ్లనుండియు వెలువడుచున్న "విభూతి" మాసపత్రిక డిసెంబరునెలది అందుకొన్నాము అందు శ్రీసురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారి "రామాయణ విశేషములు" అనుశీర్షికతో ఒకచక్కనిగ్రంథమును ప్రారంభించినారు— అందు మొదటి ౧ పుటలింకను ముద్రితమైయున్నవి. ఈ ౧ పుటలలోనే ఎన్నియో క్రొత్తవిషయాలను తెలిపినారు—ఇకముందింకెన్నెన్ని నూతనవిషయాలను విమర్శలను, తెలుపనున్నారో! మన రాష్ట్రములోని ఉత్తమమాసపత్రికయగు యీ విభూతిని పాఠకులెక్కువగా ఆదరించి ప్రోత్సహింతురుగాక.

ధరలు తగ్గుటకు కారణము

[యుద్ధం ఆరంభించుట విజృంభించుటవల్లను, తక్కిలింగా రైలు దబ్బాలు సరకు ఎగుమతి దిగుమతులలో అవసరంకొద్ది దొరకకపోవుటవల్లను ఎక్కడి సరకు అక్కడనే స్తంభించిపోయినది వర్తకులు లాభదృష్టితో దాచుకొనుటచే ప్రజల ... అక్కడక్కడ లూటీలు ప్రారంభించినారు. కొనేవారలు తొందరపడుటలేదు. ఈకారణా అన్నింటి మూలాన మొన్నటివరకు ... పెరిగిపోయిన ధరలు తగ్గినవి.]

హైదరాబాదు ధరలు

తేది ౨౮-౩-౫౧ ఫ.

పల్లా ౧౬ ౧౨౦ సీర్లుగాక మొదటిరకపు హాలీ శే

వివరము	పల్లా ౧౬ ధర			
	రూ	అ	పై	
బిచిడి సాంబర్లు	౨౫ నుండి ౨౬ వరకు			
నంబర్లు	౨౬	౦	౦	
ఢిల్లీకొంగాలు	౨౫	౦	౦	
రాంసాగర్లు	౨౩	౦	౦	
జానక్రాం	౨౩	౦	౦	కొత్తవి
	౨౬	౦	౦	పాతవి
అర్కాటి	౨౨	౦	౦	కొత్తవి
,,	౨౫	౦	౦	పాతవి
కోనాసుటి	౨౨	౮	౦	
బసుమలు	౨౦	౦	౦, ౨౦౪	
దేశావరి	౨౨,	౨౪ వరకు		
గోధుమలు				
శర్బతి	౨౫	౦	౦	
బన్సీ	౨౪	౮	౦	వరకు
అమ్మరి	౨౪	౦	౦	
హాటిదారు	౨౨	౮	౦	
ఎరగోధుమలు	౨౦	౨౧		
తెల్లజొన్నలు	౧౨	౦	౦	౧౧౪ వరకు
పచ్చజొన్నలు	౯	౧౨	౦,	౧౦
సెనగలు	౧౯	౦	౦	వరకు
కందులు దొరువి	౧౩	౮	౦	
మినుములు	౧౪	౮	౦	
ఉలవలు	౧౬	౪	౦	
పెసలు	౧౧	౦	౦	
పప్పులు				
సెనగ పప్పు	౨౩	౦	౦	
కంది ,,	౧౯-౨౦-౨౧			
వేరుసెనగ,	౨౧	౨౨	౮	౦ ౨౩
అంకి ,,	౨౦	౦	౦	
మినుప ,,	౨౧	౦	౦	౧౩౪
పెసర ,,	౨౦	౦	౦	
బెల్లము ౨౦ నుండి ౧౯ ౯ ౦ కొ॥ ౧౮ పా॥				
ఉప్పు	౧౨,	౧౨	౮	౦
ఉల్లిగడ్డ	౧౦ నుండి ౯	౮౪		
పసుపు మందిన	౪౦ నుండి ౩౦ వరకు కొత్తవి			
చక్కెర మణుగు [౪౦ సేర్లు]				
జావా	,, ,,	౧౪	౦	౦
బొంబాయి	,, ,,	౧౩	౧౪	౦
మద్రాసు	,, ,,	౧౩	౧౫	౦
విశాఖపట్టణ	,, ,,	౧౩	౧౨	౦
ఎరచక్కెర , పల్ల	౨౦	౦	౦	
దర్బచక్కెర ,, ౪౦ సే.	౧౬	౧౨	౦	
ఎల్లిగడ్డ మణుగు ౧౨ సే.	౬	౦		
అల్లం ,,				
మణుగు ౧౨ సే.				
కొబ్బెరనూనె	౫	౦	౦	
కుసుమునూనె ,,	౫	౦	౦	
నువ్వులనూనె ,,	౪	౪	౦	
వేరుసెనగనూనె ,,	౪	౦	౦	
కిరోసీన్ (గ్యాస్, డబ్బా ౧౬ ౪-౧౨-౦				
నెయ్యి మణుగు ౪౦ సేర్లు				
విదరు నెయ్యి ,,	౬౫	౦	౦	
తెలంగానా ,	౪౫	౦	౦	
వనస్పతి డబ్బా ౧౬	౧౧	౬	౦	
ముదాంలు బస్తా ౯,	౧౧	౦	౦	
వేరుసెనగ ,,	౭	౪	౦	
పప్పు ,,	౧౨	౦	౦	
బంగారు తులం ౧ కి	౫౬	౦	౦	
వెండి ౧౦౦ తు	౮౦	౦	౦	
,, తు ౧కి	౦౪ —			
సవరిన్ ౧కి హాలీ ...	౩౯	౮	౦	
మాదకం				
హాలీక కల్దారు	౧౫	౧౩	౦	
కల్దారుకు హాలీ	౧౪	౧౧	౦	

బొం బా యి ధ ర లు

(డిసెంబరు ౨౧వ తేదిన)

	రూ అ. పై
బోచిపత్తి (ఏప్రిల్-మేవాయిదా కంట్రాక్టు)	౨౫౧-౧-౬
ఉమ్రాపత్తి (డిసెంబరు-జనవరి వాయిదా)	౨౧౫-౪-౦
,, ,, (మార్చివాయిదా)	౨౦౧-౮-౦

(డిసెంబరు౨౧ తేదిన)

వెండి (తయారు) తులాలు౧౦౦కి	౬౯-౮-౦
,, (నవంబరువాయిదా) తు. ౧౦౦కి	౬౫-౦-౦
,, (డిసెంబరు ,,) ,, ,,	౬౫-౦-౦
బంగారు (తయారు) తులం ౧కి	౪౩-౪-౦
,, (నవంబరు వా॥) ,, ,,	౪౩-౦-౦
,, (డిసెంబరు) ,, ,,	౪౩-౦-౦

గమనిక:—

ధరలు వీలైనంతవరకు సరియైనవిగా తెలుపుచుందుము— అయినను ఏమైన పొరపాటుండిన దానికి పత్రికవారు బాధ్యులుకారు.

హిందూమహాసభపై నిషేధమును తొలగింపుడు

గాంధిమహాత్ముని విజ్ఞప్తి

గాంధిమహాత్ముడు డిసెంబరు ౨౫వ తేదిన ఈ క్రిందివిజ్ఞప్తిని గావించినారు —

"హిందూమహాసభసమావేశమును నిషేధించుటయను బీహారుప్రభుత్వమువారిచర్య నాకు ఎప్పుడుగాని నిష్కారణమేయనిపించినది. సభను ఆరోపించదలచినవారలు తప్ప కాంగ్రెసువారలు మరియు నాకు తెలిసినంతవరకు వారలు కేంద్రప్రభుత్వమునకువిశ్వాసపాత్రులు. ప్రభుత్వమునకుఅనుకూలురని ప్రసిద్ధికెక్కినవారలు యుద్ధప్రయత్నములకువారలు అనుకూలురుగానే యుండిరి. అటువంటివారలు సరిగాప్రవర్తింపకుందురని బీహారు ప్రభుత్వము ఎందుకనుకొనవలెనో నాకు బోధపడుటలేదు. ఏవిధముగాని సమాధానము కుదుర్చుకొను ఉద్దేశ్యముతో వీరసావర్కారుగారు మహాసభను ఇప్పుడుమరొకసారికి జరుపుటకును సిద్ధపడియుండినట్లు నాకు కనిపించుచున్నది

సమాధాన ప్రయత్నములన్నియు విఫలములు కాగానే అనుచితమైనదిగ హిందూమహాసభకు శాసనోల్లంఘనమును హింసారహితముగ చేయుటయొక్క ఆవశ్యకత యెంతయున్నను ప్రజాశాంతిరక్షణ విషయమై అన్యాయమైన నియమాలను పాటించి సభను అల్లరిచేయకుండ జరుపుకొనుటకు చాల ముఖ్యమైనది, తప్పక ఉండవలసినవాక్కు అవకాశమునుసమర్థించుటకై ప్రయత్నములు చేయకోయి వీరసావర్కారుగారును, డాక్టర్ మూంజీగారును ఇతరనాయకులును అరెస్టుఅయినందుకు నాకు పరిపూర్ణమైన సంతోషముగనున్నదని నేను ఒప్పుకొనకతప్పదు బెంగాలు ప్రభుత్వపు క్రొత్త అర్థికమంత్రియగు డాక్టర్ శ్యామప్రసాదముఖర్జీగారును తనసహచరులుచేసిన గౌరవమైన నేరముచేసి విజయవంతముగ అరెస్టుకాకుండినట్లు బీహారుప్రభుత్వమువారి చర్యకేవలము నిరంకుశమైనది దానిని ఆక్షేపించుచున్నట్లు శాంతముగాను గౌరవముగాను క్రియారూపమున సూచించినందుకు మహాసభావాదులను నేనభినందించుచున్నాను బీహారుప్రభుత్వచర్యలలో నిజముగా నేరోభయంకరమైనంత దోషమున్నది అయినను దోషమునుండి ఎట్లోఒకట్లు పలుమారు మంచికలుగుచుండును బీహారుప్రభుత్వమువారి ఈచర్యవలన బీహారులోని హిందూముసల్మానులు, యావత్తు భారతదేశముకూడ మానవస్వాతంత్ర్యమును ఒక్కటేదిక్కైనచ్చు సమానముగ నిలువబడవలసి వచ్చినదనిచాలా. ఎందుకనగా తమకుఉండవలెనని ముస్లింలీగువారు కోరువాక్కును తమవంటిఇంకొక సంస్థను నిరాకరించజాలరు మరీమాకు భాగవతము సమాప్తికెందుటకు ఒకకేమార్గమునిచేసను కొనుచున్నాను అదియేమనగా, హిందూమహాసభవాదను, నేడు ఖైదుచేయబడినవారలు నిరాటంకముగ సభజరుపుకొనువిషయమునను నిషేధమును తొలగించివేయుట యొక్కటియే"

సదరాసులోజరిగిన జాతీయమితవాది మహాసభవారుకూడ బీహారుప్రభుత్వమువారి చర్యను ఆక్షేపించుతీర్మానమును డిసెంబరు ౨౫వ తేదినాటి సమావేశమందు మదరాసునగరములో ఆమోదించిరి

...

పంజాబుహిందూమహాసభ అధ్యక్షుడగు రాజా నరేంద్రనాథుగారు ఈక్రిందిఅభిప్రాయము నిచ్చినారు.—

"తనకు పరిపాలనలో ఉండవలసిన ముందు దృష్టిలేదని బీహారుగవర్నరుగారు స్పష్టముగ బయటపెట్టుకొన్నట్లయినది వారు తామపరిపాలించవలసిన ప్రజలమనస్సులు నేమాత్రము ఎరుగని వారని బయటపడినది, అల్లరిఏదియూ కలుగకపోవునని మాయూహించి దానినాపుటకై నిలకడైనఅల్లరికి పుట్టించినారు. భాగల్పూరులో కొద్దిమంది ఉండుకోరుతనము గలవారలు కార్యసిద్ధిగమ చేసినచో పోలీసువారలపైబడు భారముకంటె ఎక్కువభారమును వారు పోలీసులకు కలిగించినారు, శాసనోల్లంఘనము కలుగునైన కలుగుచునిచ్చగలవారలలో శాసనోల్లంఘనముచేయవలెనని కోరికపుట్టించినారు. కేవలమంతటను హిందూజాతియుడను అరెస్టుచేయుటవల్ల హిందువులలో అసంతృప్తివ్యాపించవచ్చును దీనివల్ల రోజారోజా పరిపాలనకుగురించి చిక్కులు కలుగవచ్చును— లార్డుహర్బర్టుగారు తెలివితక్కువగా బెంగాలును విభజించి శాంతిలోపముగలిగినట్లు, ఎదురుతిరగనివారినియు కీడుపొందియున్నజనులలో చెడుచర్యలను ప్రవేశపెట్టిరి బీహారులో అట్టిఫలితము లేదిగాని కలుగజాలవని నేనాశించుచున్నాను— కాని సర్ థామస్ స్టీవర్టుగారు తమ ఉద్యోగము నకు రాజీనామానిచ్చినచో మంచిది

...

ఇంకను అరెస్టులు

బెంగాలునుంచి భాగల్పూరుకు పోవుచుండిన డాక్టర్ శ్యామప్రసాదముఖర్జీగారిని డిసెంబరు ౨౪వ తేదిఉదయము మార్గమధ్యమున కొల్గాంగునద్ద అరెస్టుచేసియుండిరిగదా. వారిని భాగల్పూరుజిల్లాలో ప్రవేశించవలదని అధికారులుకోరిరి— కానిముఖర్జీగారు అమాటను కొగితములో వ్రాసియిచ్చినచో కాని అట్లుచేయజాలమనిరి—అందుపై డిసెంబరు ౨౫వ తేదినాడు వారికిఒకలిఖితాజ్ఞ బీహారుప్రభుత్వమునుండి అందజేయబడెను—డిసెంబరు ౨౫వ తేదినుండి ౩౧వ తేదివరకు ముఖర్జీగారు బీహారులో ఉండవలెనని అయాజ్ఞలోనుండెను—ముఖర్జీగారు అయాజ్ఞప్రకారము నడచుకొనుటకు నిరాకరించిరి— ముఖర్జీగారు సావర్కారుగారిని వదలిపెట్టి హిందూమహాసభను భాగల్పూరులో డిసెంబరు ౨౪వ తేదిన జరుపుకొనవీయవలసినదని గవర్నరుజనరలు గారికి టెలిగ్రాముచు ౨౪వ తేదినపంపినారు—ముఖర్జీగారిని అరెస్టుచేసిరనుసంగతిని బెంగాలు ప్రధానిఫజ్లులహకుగారు భాగల్పూరుకలెక్టరుకుపంపిన ఒక టెలిగ్రాములో ముఖర్జీగారిసంగతి తెలిపిన చో కృతజ్ఞుడననియున్నది—

పంజాబులోఒకప్పుడు మంత్రిగ నుండిన సర్ గోకుల్ చందునరంగుగారును, పంజాబుహిందూమహాసభ కార్యదర్శియగు అర్జునదేవుగారును, గోకుల్ శాస్త్రి హిందూమహాసభకార్యదర్శియగు అర్.యల్. దేశపాండ్యాగారును భాగల్పూరు రైలుస్టేషనులో ౨౪వ తేదిన అరెస్టు చేయబడిరి— కర్నాటకమునుండి శ్రీలు, హైదరాబాదునుండి వచ్చిన విభూతిభూషణ్ కేయిగారును అరెస్టు చేయబడినారు. డిసెంబరు ౨౪వ తేదివరకు ౪౦౦మంది అరెస్టుచేయబడిరి. అరెస్టుచేయబడని ప్రతినిధులు సభచేసి ఈస్టర్ సెలవులలోనైనా హిందూమహాసభ ప్రత్యేకసమావేశము జరుపుటకు నిశ్చయించిరి— దర్భాంగలో జరుపదలచిన— ఒకఊరేగింపుపోలీసులకొమ్మలాతప్పించుకొనిపోయి ఆజాద్ రాయ్ పార్కులో మీటింగుచేయబడినప్పుడు బాలవృద్ధమహాసభవారు ఆరోపణచేసిరి—

లాహోరులో-అలహాబాదులోను, అస్సాంలోనిసిల్హట్ లోహిందువులకొరకు సమావేశాలు ౨౫వ తేదిన జరిపిరి— రాజపుటానాహిందూమహాసభవారును—కాశీ-లాహోరు-ఢిల్లీ-కరాచి-బొంబాయిలలో బహిరంగసభలు జరిపి బీహారుప్రభుత్వచర్యను ఆక్షేపించు తీర్మానములను డిసెంబరు ౨౫వ తేదిన చేసినారు

సావర్కారుగారు తమను జెయిలులో ౨౫వ తేదిన దర్శించిన తన యువకులు కార్యవర్గమువారా నిర్ణయించినపద్ధతిప్రకారము ప్రతివారును పనిచేసెదరని నమ్ముచున్నానని సందేశమంపిరి—

హిందూమహాసభ రెండవసమావేశము అధికారులనిషేధమును ధిక్కరించి డిసెంబరు ౨౫వ తేదిన జరుపబడినది పోలీసులు ఆసభనుజరిపించిన డిక్టేటరుగు నారాయణదత్తుగారిని అరెస్టుచేసిరి—కాని తరువాతపోలీసులు ఊరేగింపుచేసినవారలను అరెస్టుచేయకుండ చెదరగొట్టిరి.

సర్ గోకుల్ చంద్ నరంగుగారిని అరెస్టుచేసియుంచినజెయిలులో హిందూమహాసభ ప్రతినిధులు మూంజీగారిఅధ్యక్షతనసమావేశమై మహాసభలోఆమోదించవలసి తీర్మానాలనామోదించిరి

వైస్రాయిగారితో సంప్రదింపు

సర్ శ్యాంప్రసాద్ ముఖర్జీగారు డిసెంబరు ౨౪వ తేదినవైస్రాయిగారితో భాగల్పూరు హిందూమహాసభవిషయమై సంభాషించిరి—వైస్రాయిగారు బీహారుప్రభుత్వవ్యవహారములో జోక్యముతో కల్పించుకొనుటకు తగినంత ఆధారము లేదని తెలిపిరట—

నిర్మాణ కార్యక్రమ ప్రాముఖ్యము

గాంధిమహాత్ముని వివరణ

నిర్మాణకార్యక్రమముయొక్క అర్థమును, దాని విలువలనుగురించి గాంధిమహాత్ముడు తయారుచేసిన ఒక ౨౦ పుటలచిన్న పుస్తకము ప్రకటించబడినది. అందులో వారిట్లు తెలిపినారు:—

"నిర్మాణకార్యక్రమము లేకుండ శాసనోల్లంఘనమును నడిపించుటయనునది పక్షవాతముగలచేతితో చంచాను ఎత్తినటులుండును. నిర్మాణకార్యక్రమమందు దేశములో అందరి సహకారమున్నచో కేవలము అహింసాప్రయత్నముతో స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు శాసనోల్లంఘనసమరపు అవసరములేకపోవుచుండదు కాని అట్టియుండినదృష్టాంతము దేశములకుగాని వ్యక్తులకుగాని అరుదుగా లభించుచుండును. దేశములో అందరును అహింసాప్రయత్నముచేసేటి పద్ధతియందు శాసనోల్లంఘనమునకు కూడ నిర్ణాయకమైన ప్రయోజనములున్నవి. ఎక్కడగాని ఒకచో ఉన్న కష్టమును తొలగించుకొనుటకై దాని నాచరించిన తప్పక లాభముండగలదు. ఏదో ఒకదోషమును గురించిగాని అక్రమమునుగురించిగాని, చేయుచున్న ప్రయోజనమును ప్రత్యేకప్రయోజనము నపేక్షించకుండ అక్కడివారిలో ప్రబోధము కలిగించివారలయందు స్వాయత్తన్యాయవివేకమును ప్రజ్వలింపజేయుటకై ఆత్మత్యాగము చేసికొను పద్ధతితో కూడ శాసనోల్లంఘనమును చేయవచ్చును. నిర్మాణకార్యక్రమము అందరును అనుసరించవలెను ఇప్పటివరకొరకు పడినదానికి బదులుగాకూడ శాసనోల్లంఘనమును చేయవచ్చును, శాసనోల్లంఘనము దానిగాచరించు యోధులకు ఉత్సాహముపురికొల్పునట్లు ప్రభుత్వముతో దీనివాలు అధికారులకు సవాలు అనుటకు ఉపయోగించును. ప్రజలు నిర్మాణకార్యక్రమమును ఆచరించుచు తోడ్పడినచో స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై సత్యాగ్రహ చేయుటకు కేవలము అధికసాహసకృత్యము– దమ్ముడిగా లాగానిపని"

కుదరక నిర్మాణకార్యక్రమములో అంగములగు మతతత్త్వాల సామరస్యము, అస్పృశ్యతానివారణము, మద్యనిషేధము, ఖాది ఇతర గ్రామపరిశ్రమలు, గ్రామపారిశుద్ధ్యము, జీవనోపాధికల్పించు వృత్తివిద్య, నవవిద్య, స్త్రీజనోద్ధరణ, ఆరోగ్య, పారిశుద్ధ్యబోధ, రాష్ట్రభాషాప్రచారము, స్వభాషాభివృద్ధి ఆర్థికసమత్వమునకై కృషిచేయుట అనుగౌణాంశములనుగురించి వివరణగా చెప్పబడినది.

కాంగ్రెసు కార్యనిర్ణాయక సంఘసమావేశము

౨౩ డిశెంబరు తారీఖునుండి బార్డోలీలో కాంగ్రెసు కార్యనిర్ణాయకులందరూ ప్రతినిధులైన సమావేశాలు జరిపి అధునిక పరిస్థితులనుగూర్చి చర్చిస్తున్నారు. ౨౪ డిశెంబరునాడు ౫౪౦ టలు వరుసగా చర్చలు సాగినవట, కాని చర్చలు పర్యవసానమింకను తేలలేదు. చర్చాంతమున గాంధిమహాత్ముడు తనఅభిప్రాయమునుగూర్చి సభ్యులకు విశదముగా సుపష్టీకరించెనని తెలియుచున్నది ప్రస్తుతసమస్యలు వానిపై కాంగ్రెసు వహింపవలసినవిధానమునుగూర్చి సుమారు ౩ గం టలు ప్రసంగించిరట. కార్యనిర్ణాయక సంఘము వారింకను చిత్తుతీర్మానములను వేటిని నిర్ణయించలేదు, గాంధిగారివానిని సిద్ధపరచుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

బ్రిటిషు రాజుగారి సందేశము

డిశెంబరు ౨౫ తేదిమధ్యాహ్నం బ్రిటిషు సార్వభౌములు తమసామ్రాజ్యప్రజలకు రేడియో ద్వారా యీక్రిందిసందేశమిచ్చిరి.

"ఈసమయమున ప్రపంచమందలి సర్వదిక్కులయందలి నాప్రజలు ఈమాటలను వినుచున్నారనితలచుచు నేనుచాలా సంతసించుచున్నాను. నారాణి నాసంతానమున్ను ప్రక్కనుండగా, నాసౌధమునుండి మీకందరికి నేను క్రిస్మసుపండుగవార్తను తెలుపుచున్నాను.

నాసామ్రాజ్యప్రజలందరు ఒకపెద్ద కుటుంబముగా నేనుతలచుచున్నాను. మనమందరము సన్నిహితులము ఒకరిఅవసరము మరియొకరికెరుకను. ప్రజాసేవమునకై మనమందరము శక్తిలోపములేకయత్నించిన మనవిజయము నిశ్చయము.

ఈయుద్ధం రానురాను సర్వతోముఖవ్యాప్తమై ప్రపంచసంగ్రామముగా పరిణమించినది, యుద్ధము వ్యాపించినకొలది మనపట్టుదలయు వ్యాప్తమగుచున్నది ఇప్పుడంతముగు నీవత్సరమున యుద్ధకాలములలో సామ్రాజ్యప్రజలు విశేషముగాతోడ్పడిరి, ఇట్టియూత్సాహదీక్షలతోడనే రాబోవువత్సరమునను సైన్యమునభివృద్ధిగావించి యుద్ధమున విజయమునుసాధింపవలెనని కోరుచున్నాను"

ఇరానుతో సంధి

(బ్రిటిషు,రష్యా,ఇరానులకుకుదిరినసంధిప్ర)కారము ఇరాను స్వాతంత్ర్యము, ప్రభుత్వమునందిరమునకు దమున బ్రిటిషురష్యాలు అభయమిచ్చినవి అనేక పురాతీయ ఆర్థికవ్యవహారాలలో కల్పించుకొనమనిమాటఇచ్చినవి ఇరానుచేత అనేకపుపనులకై ఉపయోగింపబడును బ్రిటిషు రష్యనుసేనలను ఇరానులో నిక్షేపించుటకేమ శాత్రవులకు సంధి కుదిరిన ఆరుమాసముల తర్వాతగాని లేక శాశ్వతసంధి కుదిరినతర్వాతగాని విదేశీయసేనలన్నియూ ఇరానునుండి వెళ్ళిపోవలెను– రష్యను బ్రిటిషు సామగ్రులను ఇరానునుండిపోనిచ్చుటయేగాక, ఇరానుకూలీలుతోడ్పడవలెను– ఇరానుకువచ్చిపోవు శాంతులకు బ్రిటిషురష్యాలు రహస్యముగ శోధించుటలో ఇరానుఅధికారులు తోడ్పడవలెను. జర్మనీఇటలీలతో మనవాటికిక్రమములోఉంటే రాజ్యాలతోను ఇరానుసంబంధమును వదలుకొనవలెను– ఇవి సంధిషరతులు ఈసంధిపత్రమునై విన్నఅది వారము ప్రతినిధులు సంతకము చేయబడునని వార్తవచ్చినది ఇరానులోనున్నవాటిని బ్రిటిషురష్యాలు ఉపయోగించుకొను విషయాన్నిగూర్చియూ, ఇరానులో ఆర్థికజీవనము కాపాడు పద్ధతులనుగూర్చియూ ఈసంధిపత్రమును మూడు రాజ్యాలలో శాసనసభలవారలు ఆమోదించిన తర్వాత చర్చచేయబడును–

అస్సాంలో మంత్రివర్గములకు న్యాస్తి

అస్సాంరాష్ట్రమందు సాదుల్లా గారిమంత్రివర్గము ఇటీవల రాజీనామానిచ్చినసంగతి అందరికిని తెలిసినదే. ఆటుతర్వాతగవర్నరుగారు రోహిణీకుమారచౌదరిగారిని పిలిపించివిచారించిరి వీరుక్రొత్తగాఏర్పడినపార్టీకినాయకుడైతినని చెప్పియుండిరి పైగాకాంగ్రెసుపార్టీవారితమకుసహాయము చేసెదరనియు చెప్పిరి గవర్నరుగారువిచారించినపిమ్మట కాంగ్రెసుపార్టీవారు యుద్ధప్రయత్నములలో బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు తోడ్పడవలెనంటే తప్ప తక్కినవిషయములలోమాత్రమే సహకారముచేసెదమనిమాట యిచ్చినట్లు తెలిసినందువల్లను ఇప్పుడుఏర్పడే ఏ మంత్రివర్గమైనను యుద్ధానికైసంపూర్ణకృషిచేయవలసియుండునని చెప్పి గవర్నరుగారు రోహిణీకుమారచౌదరిగారినివదలుకొనినారు, సాదుల్లాగారికికూడశాసనసభలోబలములేదనివారినికూడవదలుకొనవలసివచ్చినది–అందుపైగవర్నరుగారుఆరాష్ట్రమందుసాధారణరాజ్యాంగమునుఆపివేసిఇండియారాజ్యాంగశాసనములోని ౯౩వ దఫాప్రకారము పరిపాలనాధికారమునంతయు తామే స్వీకరించినారు–

ఉచితము! ఉచితము!! ఉచితము!!!

రూ 25000/- లు విలువగల ఫోటో కెమెరాలు, సినిమా మిషన్లు

ఉచిత బహుమతులుగా యివ్వబడును.

మా "నారిజిత్ మాత్రలు" స్తంభనశక్తికలవి, దానిమూలకముగా కామోద్రేకము అధికముగా కలుగును. స్వల్పకాలములోనే పురుషత్వము కలుగుటతోపాటు ... ప్రత్యక్షముగా చూడగలరు. శక్తిహీనులకు ఒకమాసములో మహత్తరమైనశక్తినొందుదురు

ఫ్రెంచిఖాన్వర తైలము

ఇది ప్రశస్తమైనది. వస్తుంపకత్వము, అంగ దౌర్బల్యము పోగొట్టును. దీనిని పైనరాచినచో బాగుగాపనిచేయును ... ఇది బలహీనమైన నరములకుతక్షణమే శక్తినిచ్చును. ...

ఎవర్ క్లీన్

ముఖమందు, శరీరపు భాగములందు వెంట్రుకలను పోగొట్టును. దీనిని వాడినచో, తిరిగి వెంట్రుకలు పెరుగవు, చర్మము పట్టువలె నున్నగాను, మెత్తగాను నుండును.

ప్రతియౌషధముయొక్క వెల రూ. 2-8-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము. పనిచేయనిచో ఖరీదు వాపసుచేయబడును.

షరా:–మా ఔషధమును వ్యాప్తిగావించుటకు ఒక ఉపాయముగా ... ఒక రంగుల ఫిలింతో పాటు, ఒక్కసీసా కొన్నవారికి ఉచితముగా యివ్వబడును 3 ఔషధములును, ఒక్కొక్కదానికి 2 సీసాలు కొనువారికి ఒక ఫోటో కెమెరా, పూర్తిపరికరములు, ఫిలింకార్డు, ప్రింటింగ్ ఫ్రేమ్ డెవలప్ చేయు రసాయనములు ... ఇండియాలో ఉచితముగా పంపబడును.

NARIJITKARYALAYA(7/H)BoxNo15.JULLUNDERCITY.

మోసపోకుడు

హైద్రాబాదు స్టేటు డైరీ

1942

హైదరాబాదు రాజ్యములో ఇటువంటి డైరి మరియొకటి లేదని ఘంటాఘోషగా చెప్పగలము. కల్లబొల్లి మాటలువిని మోసపోవలదు. 560 పేజీలు ఏడుభాషల తిథులు, అమూల్యమైన అనేకవిషయములు, చక్కని కాగితములు, అందమైనఅచ్చు. మెండైన బైండు, గుప్తమైన పంచి సర్వమనోహరము.

వెల ఒకరూపాయి (కంపెని) మాత్రమే.

త్వరగా తెప్పించుకొననిచో దొరకదు.

శ్రీరామ బుక్ డిపో

మార్కెటువీధి, సికింద్రాబాదు దక్కన్.

ఆయుర్వేద ఔషధములకు

48 యేండ్లనుండి ఉంఝాఫార్మసీ ప్రసిద్ధికెక్కినది

శీతాకాలమునందు బలమునకు పటుత్వమునకు ఈదిగువ ఔషధములు వాడుడు

సువర్ణ వసంతమాలిని

ఆయుర్వేదములో ప్రశస్తమైనఔషధము. పచ్చిపాతజ్వరము, దీర్ఘకాలమునుంచి వున్న జ్వరము, క్షయ, జలుబు, రక్తము కారుట అజీర్ణవ్యాధులకు, నిస్సత్తువ. తప్పుడుగువకు అద్భుతమైన మందు. నిస్సత్తువ పోగొట్టును. ఉదయము 1 మాత్ర, సాయంత్రము 1 మాత్ర తేనెతోను వెన్నతోను ... భోజనము చేయునప్పుడు పాలను, నెయ్యిని ఎక్కువగా తీసికొనవలెను జీర్ణశక్తిని కలిగించి ఎంతఅరగని పదార్థముతిన్నను జీర్ణమగునట్లుచేయును. అందమును, తేజస్సును వృద్ధిపరచును. బలహీనులకు వీర్యవృద్ధినికలిగించి ఎక్కువశక్తినిచ్చును. ధర తులము 1 టికి రు10/-. ప్రత్యేకమైనది రు16/ ఒకతులం ప్రత్యేకరకం మందులో మంచిముత్యములు, రససింధూరము, హింగుళోత్థ... చేర్చబడినవి.

అమీరీ జీవన్

(రిజిస్టర్డు)

చరకశాస్త్రసేవనములో చెప్పబడినపద్ధతులుగాక ఉంఝాఆయుర్వేద రసాయనశాలయందు తయారుచేయబడును. ఇందుకుంకుమపువ్వు, కేశరం, ... రససిందూరము వంగభస్మముల చేర్పబడుటవలన, ... బలహీనత, సప్తధాతువులకు బలమును కలిగించి శరీరమునకు పూర్తిశక్తి నిచ్చును. వీర్యస్ఖలనము, ధాతు ఉష్ణము, క్షయం, శారీరక, మానసిక బలహీనతలను పోగొట్టును. పాలతో 1/2 తులమునుండి 3 తులములవరకు ఉదయము, సాయంత్రము తీసికొనవలెను. 10 తులములకు రు 1-4-0. ఒకపౌనుకు నాలుగురూపాయలు.

స్త్రీల వ్యాధులకు

సుందరి సంజీవని

(విహగమార్కు)

కుసుమరోగము, బహిష్టురోగము, గర్భస్రావము, మూత్ర వ్యాధులను నివారణచేయును. ధరసీసా 1కి ఒకరూపాయి 3 సీసాలకు రు. 2-10.

సమస్త జ్వరములకు శ్రేష్ఠమైనది

మలేరియా మిక్చర్

(విహగమార్కు)

మలేరియా, అంతమూలేని దీర్ఘకాలజ్వరములకు, తగ్గుచు విడచుచుండు జ్వరమును నిర్మూలముచేయును ధర సీసా1టికి రు 0-10-0.

మకరధ్వజ వటి

(రిజిస్టర్డు)

వీర్యస్ఖలనము, వీర్యము పల్చబడుట– స్వప్న దోషములు నపుంసకత్వము నరములు, నిస్సత్తువలను శీఘ్రకాలములో నివారణచేయును

పైన ఉదహరింపబడినవికాక రస, భస్మ, గుటిక, చూర్ణ, అవలేహ, ఆసవ అరిష్ట మొదలగునవి స్టాకులో ఎల్లప్పుడు ఉండును, సంపూర్ణ ఆయుర్వేదపద్ధతులతో తయారు చేయబడినవి.

ఉంఝా ఆయుర్వేదఫార్మసి

గాంధిరోడ్ అహ్మదాబాదు | కలబాదేవి బొంబాయి 2. | లక్ష్మీరోడ్ పూనాసిటి | ఉంఝా ఉ. గుజరాత్

నైజాంస్టేటు ఏజంట్లు:— మెసర్సు, బి. ప్రాణజీవన్ వ్యాస్ అండు కంపెనీ సికింద్రాబాదు, నిజామాబాదు, వరంగల్.

నోటీసు– ప్రతిస్థలమునందు ఏజంట్లు కావలెను. ఏజన్సీకై వివరములకు వ్రాయుండి. కేటలాగు ఉచితము.

Golkonda Patrika

Volu 16 — No 67 | *Published on every Monday and Thursday — Hyderabad Dn.* | 1—1—1942

౧౧ వ ఆంధ్ర నాటక కళాపరిషత్తు

శ్రీ. డి. వి. సుబ్బారావుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

[illegible]

[illegible]

[illegible]

రాజ్గోపాలాచార్యులుగారల సంభాషణ

[illegible]

శరచ్చంద్రబోసుగారు

[illegible]

[illegible]

కాంగ్రెసు కమిటీ నిర్ణయము

[illegible]

అమెరికాలో [illegible]

[illegible]

మద్యనిరోధ ప్రచారము

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Printed and Published by G Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Dn Editor S Prathapa Reddy B. A B.L.